

<i>Sygn. akt: I C 1017/17</i>		
WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ		
Dnia 2 czerwca 2021 r. Sąd Okręgowy w Szczecinie, I Wydział Cywilny w składzie:		
	Przewodniczący:	Sędzia Sądu Okręgowego Wojciech Machnicki
	Protokolant:	Sekretarz sądowy Arleta Małaczek
po rozpoznaniu w dniu 19 maja 2021 r. w S. na rozprawie sprawy		
z powództwa	P. H. (1)	
przeciwko	Skarbowi Państwa – Zakładowi Karnemu w N., Zakładowi Karnemu w G. i Aresztowi Śledczemu w S.,	
o zapłatę,		
I. powództwo oddala; II. odstępuje od obciążania powoda kosztami procesu na rzecz Skarbu Państwa – Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej. S.S.O. W. Machnicki		

Sygn. akt I C 1017/17

UZASADNIENIE

Powód P. H. (1) pozwem złożonym do tut. Sądu w dniu 23 sierpnia 2017 r. (k. 2 – 4v) przeciwko Skarbowi Państwa – Zakładowi Karnemu w N., Skarbowi Państwa – Zakładowi Karnemu w G., Skarbowi Państwa – Aresztowi Śledczemu w S. wniósł o zasądzenie od pozwanych na swoją rzecz kwoty 200.000,00 zł tytułem zadośćuczynienia wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wydania orzeczenia do dnia zapłaty, a także zasądzenie od pozwanego na swoją rzecz kosztów procesu.

W uzasadnieniu powód podał, iż pozwane jednostki w czasie pobytu w nich powoda w charakterze skazanego nie zapewniły odpowiednich warunków odbywania kary pozbawienia wolności. Powód wskazał, że w latach 2007 – 2017 w pozwanych jednostkach nie zapewniono mu godnych warunków bytowych, sanitarnych, leczniczych itp., które uwłaszczały jego przyrodzonej godności i odbijały się negatywnie na jego zdrowiu psychicznym i fizycznym. Warunki te były formą znęcania się nad powodem poprzez celowe działania administracji niezgodne z prawem i były nałożeniem na powoda dodatkowej kary, która nie powinna mieć miejsca. Powód wskazał, że:

1. osadzony był w celach mieszkalnych, w których nie został zachowany metraż na jednego skazanego (3 m² przestrzeni) a sprzęt kwatermistrzowski i węzły sanitarne (łóżka, stoły, szafki, taborety, konciki sanitarne itp. nie odpowiadał ilości osadzonych;
2. wyprowadzony był na łaźnię, w której warunki odbywania kąpieli były uwłaczające godności powoda. Kąpiel odbywała się zbiorowo, bez poszanowania godności i zapewnienia powodowi wystarczającej intymności w odbywaniu czynności higienicznej. Prysznicze nie były oddzielone trwale kabinami i wszyscy więźniowie i funkcjonariusze oglądali powoda i czynili uwagi pod jego adresem. To z kolei odbijało się na jego zdrowiu psychicznym. Warunki w łaźni były też karygodne, prysznicze były zardzewiałe, panowało zagrzybienie i bród;

(zarzuty dotyczą Zakładu Karnego w N., Zakładu Karnego w G., Aresztu Śledczego w S.)

3. powód wyprowadzany był na pola spacerowe, gdzie nie było przepisowego zadaszenia przed opadami atmosferycznymi. Wielokrotnie zgłaszał on uwagi w zakresie, że jest wyprowadzany na pole spacerowe, gdy pada deszcz lub pada śnieg i nie można się przed tymi opadami schronić. Powód wskazał, że przez takie sytuacje wielokrotnie był chory, na co zgłaszał skargi, jednakże do tej pory nie uczyniono nic, aby ten stan rzeczy zmienić, czym działano na szkodę powoda;

(zarzut dotyczy Zakładu Karnego w N.)

4. powodowi notorycznie odmawiano dostępu do służby zdrowia, leczenia specjalistycznego. Wizyty lekarzy były przeprowadzane w nieregularnych odstępach czasu pomimo, że obowiązywał grafik, a przyjęcia powinny być codziennie lub minimum dwa razy w miesiącu. Postępowanie służby zdrowia znane było administracji jednostek penitencjarnych, jednakże nie zrobiono nic, żeby poprawić ww. warunki;
5. leki przepisywane, które powód powinien otrzymywać systematycznie, nie były mu wydawane przez pielęgniarki lub były donoszone w tak dużych odstępach czasu, że systematyczne leczenie chorób przewlekłych, na które powód cierpiał, nie mogło przynieść oczekiwanych rezultatów – wręcz przeciwnie, bowiem schorzenia na które powód cierpiał pogłębiały się;
6. wizyty w ambulatorium były uwłaczają godności powoda. Odbywały się w sposób niezapewniający tajemnicy lekarskiej. Osoby czekające na wizytę lekarza (więźniowie) byli ustawieni w kolejce na korytarzu i ambulatorium było otwarte i wszyscy widzieli i słyszeli przebieg wizyty wraz z funkcjonariuszami;
7. powód niejednokrotnie poddawany był badaniu w sposób karygodny, niezapewniający nieskrępowanej intymności i poszanowania czci powoda i jego godności osobistej. Powodowi kazano rozbierać się przy osobach postronnych, nie było żadnego parawanu, był w sytuacji dwuznacznej nago i wszyscy widzieli przebieg badania i znali schorzenia powoda

(zarzuty dotyczą Zakładu Karnego w N. i Zakładu Karnego w G.)

8. powodowi odmawiano wykonywania świadczeń zdrowotnych od wielu lat, powód ma bowiem pogarszające się zylaki kończyn dolnych, które powinny być zoperowane, a niestety nie są;

9. powód wielokrotnie chciał skorzystać z prywatnej możliwości leczenia, pokrycia kosztów leczenia we własnym zakresie lecz skutecznie odmawiało mu się leczenia na własny koszt;

10. administracja więzienna – Dyrektor podważał niejednokrotnie opinie lekarzy, które były do niego kierowane w sprawie możliwości korzystania zgodnie z zaleceniami z lekarza ogólnego i specjalisty dermatologa, z własnej pościeli, suplementów diety – witamin, minerałów, odżywek, które byłyby dostarczane na własny koszt z wolności lub zakupione w kantynie zakładów karnych. Powód powinien mieć do nich dostęp ze względów na ubogą dietę oraz słabej jakości żywność dostarczaną przez administrację, o czym niejednokrotnie informował w skargach

(zarzuty dotyczą Zakładu Karnego w G., Zakładów Karnego w N. i Aresztu Śledczego w S.)

11. powód jest i był osadzany w celach mieszkalnych gdzie w porze nocnej całą noc paliło się oświetlenie (cele w myśl art. 88a § 1 k.k.w.), cele te były celowo w nocy rozjaśniane tak, aby oddziaływać na psychikę więźniów, wymuszać poprawne zachowanie oraz kontrolować skazanych w porze nocnej, poprzez ww. oświetlenie powód zaczął cierpieć na nerwicę i doznał uszczerbku psychicznego i fizycznego. Takie zachowanie administracji było niezgodne z przepisami

(zarzut dotyczy Zakładu Karnego w G.)

12. powód wielokrotnie miał wstrzymywane listy do organów, instytucji publicznych – nie były one wysyłane lub ginęły. Obecnie korespondencja powoda jest nieprzepisowo otwierana i cenzurowana przez administrację wbrew temu, że obowiązek ten spoczywa na organie dysponującym jakim jest Sąd Okręgowy w S. do sprawy o sygn. akt III K 303/15 i III K 311/15. Listy powoda są otwierane i widnieje na nich pieczęć sądu „ocenzurowano”

(zarzut dotyczy Zakładu Karnego w N., Zakładu Karnego w G., Aresztu Śledczego w S.)

13. powód jest także szykanowany w Zakładzie Karnym, bity w celach zabezpieczających lub w drodze do nich w miejscach niekamerowanych. „Przymus bezpośredni” jest stosowany względem powoda bez podstaw faktycznych, a środki używane są nieadekwatne w sytuacji, gdy nie stawia on oporu fizycznego. Powód jest zapisany w kajdanki, łańcuchy, pasy obezwładniające trzyczęściowe (przypisany do łóżka) na czas dłuższy niż doprowadzenie do celi zabezpieczającej. Powód niejednokrotnie doznał uszczerbku na zdrowiu i psychice;

(zarzut dotyczy Zakładów Karnego w G. oraz Zakładu Karnego w N.)

W związku z powyższym powód wniósł o naprawienie szkód jakie doznał w pozwanych jednostkach. Żądanie dotyczy zadośćuczynienia za doznane krzywdy i nieposzanowanie godności osobistej powoda, gdyż warunki bytowe, sanitarne, sposób traktowania były dla powoda dodatkową orzeczoną karą pozbawienia wolności, która nie powinna mieć miejsca.

W piśmie z dnia 24 sierpnia 2017 r. (k. 13) powód wniósł o zwolnienie go od obowiązku ponoszenia kosztów sądowych w całości.

Postanowieniem z dnia 26 września 2017 r. (k. 16) Sąd zwolnił powoda od kosztów sądowych w całości.

W odpowiedzi na pozew z dnia 20 grudnia 2017 r. (k. 27 – 45) **pozwany Skarb Państwa – Zakład Karny w N., Skarb Państwa – Zakład Karny w G., Skarb Państwa – Areszt Śledczy w S.** wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego na rzecz Skarbu Państwa – Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej wg norm prawem przepisanych.

W uzasadnieniu pozwany wskazał, że powództwo nie zasługuje na uwzględnienie. Pozwany zakwestionował powództwo zarówno co do zasady, jak i wysokości i jednocześnie zaprzeczył wszystkim twierdzeniom powoda, których wprost nie przyznano w odpowiedzi na pozew. Pozwany wskazał, że powództwo jest ogólnikowe i gołosłowne, zaś lakonicznie przywołane przez powoda w pozwie okoliczności nie wskazują, aby zostały spełnione przesłanki odpowiedzialności odszkodowawczej pozwanego. Powód w żaden sposób nie wykazał, aby podczas pobytu Powoda we wskazanych powyżej jednostkach penitencjarnych jego dobra osobiste zostały naruszone, a w szczególności, by doszło do krzywdy, cierpienia czy też pogorszenia się jego stanu zdrowia w wyniku rzekomego bezprawnego działania lub zaniechania pozwanego Skarbu Państwa. W niniejszej sprawie powód w żaden sposób nie tylko nie wykazał, ale nawet nie uprawdopodobnił domniemanej szkody czy też krzywdy, jej wysokości, ani tym bardziej nie wskazała normalnego związku przyczynowego pomiędzy rzekomymi zdarzeniami sprawczymi a hipotetyczna szkoda. Kwota dochodzona przez Powoda pozostaje bez żadnego związku z doznaną przez niego rzekomą krzywdą. Powód nie udowodnił w żaden sposób, iż w rezultacie działań Pozwanego doznał jakiegokolwiek uszczerbku. Powód w żaden sposób nie uzasadnił i nie wykazał wysokości dochodzonego roszczenia. Pozwany podniósł także zarzut przedawnienia roszczenia powoda za okres pobytu w jednostkach do dnia 10 sierpnia 2014 r. Z uwagi na treść art. 442¹ § 1 k.c. przedawnieniu uległy roszczenia powoda związane z pobytem w Zakładzie Karnym w N. za okres odbywania kary pozbawienia wolności do 28 listopada 2007 r. oraz Zakładzie Karnym w G. do dnia 11 lutego 2013 r. Pozwany podał kolejno, że podczas pobytu w Zakładzie Karnym w N. miał zapewnione praworzędne i humanitarne warunki odbywania kary pozbawienia wolności, z poszanowaniem godności i wszystkich przysługujących mu praw określonych przepisami k.k.w. i przepisami wykonawczymi. Cele, w których powód przebywał spełniały normy powierzchni mieszkalnej, o której mowa w art. 110 § 2 k.k.w. Nadto, problemy socjalno-bytowe osadzonych (wyposażenie cel w meble, urządzenia sanitarne, dostarczanie środków higieny osobistej czy środków czystości, odpowiednie wyżywienie, dostęp do usług medycznych, opieki duszpasterskiej i zajęć kulturalno-oświatowych) są realizowane przez Pozwanego zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami. W zakresie zarzutu wydzielenia ściankami stanowisk natryskowych, pozwany podał, że wymóg ich oddzielenia dotyczy jedynie łaźni nowowytbudowanych lub remontowanych. Spacerów osadzonych realizowane były zgodnie z obowiązującymi przepisami, według ustalonego planu, w którym określony jest podział osadzonych na grupy i miejsce odbywania spacerów. Place spacerowe na których realizowane są spacerów spełniały określone wymogi. Zgodnie z obowiązującymi przepisami spacerów osadzonych trwają co najmniej godzinę. W przypadku gdy osadzony nie skorzystał ze spaceru zgodnie z planem, ma wówczas możliwość zgłoszenia chęci odbycia takiego spaceru, który jest realizowany jako spacer „grupy dodatkowej”. Zadaszenia placów spacerowych stosuje się przy budowie nowych adaptacji i przebudowie jednostek organizacyjnych Służby Więziennej oraz budowie i przebudowie zabezpieczeń techniczno-ochronnych. W Zakładzie Karnym w N. place spacerowe nie były modernizowane ani przebudowywane. Nadto, w trakcie pobytu w Zakładzie Karnym w N. powód leczony był zgodnie z wiedzą lekarską i traktowany był w sposób prawidłowy, z poszanowaniem praw jako pacjenta. Powód otrzymywał stosowne leki, lekceważenie stanu zdrowia i zgłaszanych dolegliwości, a także niewłaściwe zachowanie personelu medycznego nie miało miejsca. Badania lekarskie były przeprowadzane z zachowaniem intymności, w sposób nie uwłaszczający godności ludzkiej. Zgłoszenia do lekarza przyjmowane były codziennie, natomiast przyjęcia w poszczególnych oddziałach realizowane są zgodnie z ustalonym harmonogramem. Powód zgłoszony jest do leczenia żyłaków kończyn dolnych w Areszcie Śledczym w B.. Powód odmawia wykonania zabiegu w warunkach więziennych z uwagi na fakt, że chciałby aby zabieg ten został wykonany prywatnie w szpitalu wolnościowym. W trakcie rozmowy z personelem medycznym powód był informowany, że jeżeli istnieje możliwość wykonania zabiegu w warunkach więziennych to zabieg nie może być przeprowadzony w szpitalu wolnościowym. W jednostce przestrzegane są obowiązujące przepisy w zakresie prowadzenia korespondencji przez osoby tymczasowo aresztowane, w tym przez powoda. W trakcie pobytu w Zakładzie Karnym w N. wobec Powoda tylko jeden raz zastosowano środek przymusu bezpośredniego. Wobec powoda użyto środki przymusu bezpośredniego w związku z odmową powoda wzięcia udziału w jego doprowadzeniu do sądu karnego. W Zakładzie Karnym w N. przestrzegane były także zasady dotyczące prawidłowego żywienia osadzonych.

W zakresie zarzutów odnoszących się do pobytu powoda w Areszcie Śledczym w S. pozwany wskazał, że cele, w których przebywał powód, miały zapewnioną właściwą powierzchnię mieszkalną. Problemy bytowo-socjalne osadzonych (wyposażenie cel w meble, urządzenia sanitarne, dostarczane osadzonym środki higieny osobistej, odpowiednie

wyżywienie, dostęp do usług medycznych) były realizowane przez Areszt Śledczy w S. zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa. Po przybyciu do aresztu powód był poinformowany o przysługujących mu prawach i ciążyących na nim obowiązkach oraz umożliwiono mu zapoznanie się z przepisami Kodeksu karnego wykonawczego, regulaminu i ustalonego porządku wewnętrznego. W pełni realizowane było prawo Powoda do utrzymywania kontaktów z osobami najbliższymi, do opieki lekarskiej, wypoczynku, prowadzenia korespondencji, otrzymywania paczek i korzystania z odpowiedniego wyżywienia, a prawo do składania wniosków, skarg i prośb do organów właściwych do ich rozpoznawania nie było niczym ograniczone. Przebywając w Areszcie Śledczym w S. powód miał zapewnioną odpowiednią, pełną opiekę psychologiczną i wychowawczą. W celach mieszkalnych, w których powód przebywał w kąciku sanitarnym znajdowały się urządzenia sanitarne takie jak: miska ustępowa, spłuczka, umywalka z bieżącą zimną i ciepłą wodą, półka, szafka oraz lustro. Kąciki sanitarne były zamykane i trwale oddzielone od reszty pomieszczenia ścianami do pełnej wysokości celi, co gwarantowało poszanowanie intymności, a ich stan techniczny był dobry. Powierzchnia kącika nie była wliczana do ogólnej powierzchni celi. Sprzęt kwatremistrzowski był umieszczony w celi w sposób umożliwiający swobodne poruszanie się przy jednoczesnym zachowaniu wymogów wynikających z przepisów ochronnych. W celach znajdowało się okno oraz oświetlenie sztuczne odpowiednie do czytania i wykonywania pracy. Natężenie oświetlenia w celach było zgodne z obowiązującymi Polskimi Normami Energetycznymi, co potwierdzały okresowe pomiary natężenia oświetlenia. W celach znajdowała się sprawna wentylacja grawitacyjna. Sprawna wentylacja oraz właściwa temperatura panująca w celach praktycznie wykluczały możliwość pojawienia się grzyba na ścianach w celi. W celu utrzymania czystości wydawane były osadzone środki czystości i higieny osobistej. Żaden przepis prawa nie obliżował pozwanego do zapewnienia powodowi oddzielnych stanowisk kąpielowych albowiem wymóg ten stawiany jest tylko w nowo budowanych lub remontowanych łazienkach. Powód przebywając w tutejszym areszcie otrzymywał całodobowe wyżywienie. Wygląd i konstrukcja placów spacerowych pozwanego spełniała wymagania przepisów wykonawczych. Plac spacerowy był wyposażony w zadaszenie znajdujące się nad ławką, umożliwiające schronienie się osadzonych przed opadami atmosferycznymi oraz sprzęt do rekreacji ruchowej, m.in. kosz do koszykówki, poręcz i ławeczka do ćwiczeń. Areszt Śledczy w S. poddawany był corocznym kompleksowym i doraźnym kontrolom sanitarnym przeprowadzanym przez uprawnione organy. Kontrole nie wykazywały nieprawidłowości w działaniu pozwanego. Powód w Areszcie Śledczym w S. miał zapewnione praworządne i humanitarne warunki odbywania kary pozbawienia wolności z poszanowaniem godności i wszystkich przysługujących mu praw określonych przepisami k.k.w. i innymi przepisami wykonawczymi.

W zakresie pobytu powoda w Zakładzie Karnym w G. pozwany wskazał, że powód nie wyjaśnia, z którymi konkretnie celami związany jest zarzut przeludnienia cel. W czasie pobytu powód miał zapewnione praworządne i humanitarne warunki odbywania kary pozbawienia wolności, z poszanowaniem godności i wszystkich przysługujących mu praw określonych przepisami kodeksu karnego wykonawczego i przepisami wykonawczymi. W jednostce wszystkie łazienki wyposażone są w armaturę z powłoką antykorozyjną. Za czystość w łazni odpowiedzialni są osadzeni zatrudnieni jako sprzątający, a w przerwach między kąpielami łazienka poddawana jest dezynfekcji przy użyciu specjalistycznych środków. Z kolei zabudowa miejsc kąpielowych ma zastosowanie tylko i wyłącznie do łazienki nowobudowanych i remontowanych. W oddziale B, w którym przebywał powód, w łazni istniało wydzielenie, które zapewniało intymność podczas kąpieli. W pozostałych pawilonach, tj. A, C i E – wykonano je podczas remontu w 2017 r. Z kolei zadaszenia pół spacerowych chroniących przed warunkami atmosferycznymi były wykonane 2013 r. w zakresie czterech placów spacerowych pawilonu A. Plac pawilonu B został zadaszony około 2014 r. Największy plac spacerowy pawilonu A rozpoczęto modernizować w 2017 r. po uzyskaniu środków budżetowych na ten cel. Odnosząc się do zarzutu powoda dotyczącego osadzania w celach, w których oświetlenie włączone jest całą noc pozwany wskazał, iż instalacja elektryczna w celach, w których przebywał powód umożliwia wyłączenie oświetlenia w porze nocnej. Ewentualne sytuacje związane z zapaleniem światła w porze nocnej, jeśli w ogóle miały miejsce, były związane z obowiązkiem kontrolowania zachowania osadzonych w celach przez oddziałowego. Korespondencja powoda powracająca do jednostki poddawana była cenzurze przez organ dysponujący, nie była ponownie kopertowana, a jedynie zabezpieczona przed otwarciem taśmą bądź zszywkami biurowymi i w takiej postaci była przekazywana powodowi. Zastosowanie wobec powoda środków przymusu bezpośredniego było zgodne z obowiązującymi przepisami prawa. Powód jako uczestnik podkultury przestępczej wielokrotnie przejawiał zachowania negatywne wobec funkcjonariuszy. Powód był także zakwalifikowany jako skazany tzw. niebezpieczny. W

przedmiocie stosowania wobec powoda środków przymusu bezpośredniego oraz w przedmiocie nieprawidłowości w postępowaniu z jego korespondencją powód składał skargi zarówno do Sądu Okręgowego Wydziału Penitencjarnego, jak i do Okręgowego Inspektoratu Służby Więziennej w S.. Skargi te zostały uznane za nieuzasadnione, a postępowania wyjaśniające nie wykazały nieprawidłowości w działaniu funkcjonariuszy. Powód przebywając w Zakładzie Karnym w G. pozostawał pod opieką lekarską z powodu wieloletniej astmy oskrzelowej oraz z powodu żyłaków kończyn dolnych. Powód otrzymywał leki wziewne przeciwaśmiatyczne oraz preparaty zmniejszające przepuszczalność naczyń włosowatych stosowanych w przewlekłej niewydolności żylniej. Stosowano również opaski elastyczne na kończyny dolne. Powód konsultowany był również przez pulmonologa, psychiatrę, chirurga, endokrynologa, dermatologa. Powód miał zlecone na stałe leki wziewne oraz preparaty zmniejszające przepuszczalność naczyń. Wszystkie leki ze zleceń stałych są codziennie przygotowywane przez pielęgniarki i wydawane przez pielęgniarki lub funkcjonariuszy ochrony, co jest zgodne z Rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości w sprawie udzielania świadczeń zdrowotnych przez podmioty dla osób pozbawionych wolności. Co do suplementów diety to nie ma żadnych bezwzględnych wskazań zdrowotnych do ich przyjmowania. Ilekroć powód zapisywał się do lekarza to był przez niego przejmowany.

W piśmie procesowym z dnia 1 marca 2018 r. (k. 93 – 95) **powód** podtrzymał dotychczasowe stanowisko w sprawie. Wskazał, że z uwagi na odrębne budżety pozwanych jednostek wnosi o przyznanie mu od pozwanego Skarbu Państwa – Zakładu Karnego w N. na swoją rzecz kwoty 80.000,00 zł; od pozwanego Skarbu Państwa – Aresztu Śledczego w S. kwoty 80.000,00 zł, od pozwanego Skarbu Państwa – Zakładu Karnego w G. kwoty 40.000,00 zł. W uzasadnieniu powód wskazał dodatkowo, że przez szereg lat i zaniedbań ze strony pozwanego doznał uszczerbku na zdrowiu fizycznym i psychicznym poprzez osadzenie w warunkach uwłaszczających godności ludzkiej. Warunki bytowe oraz elementarny brak poszanowania godności osobistej, które pozwany Skarbu Państwa stwarza podczas wykonywania kary osobom pozbawionym wolności nie są gołosłownymi oszczerstwami ze strony powodem, a stanem faktycznym, który dotyka konkretnych ludzi.

W piśmie z dnia 20 marca 2018 r. (k. 99) powód wniósł o przyznanie mu pełnomocnika z urzędu.

Postanowieniem z dnia 17 maja 2018 r. (k. 102) Sąd oddalił wniosek powoda o ustanowienie pełnomocnika z urzędu.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powód P. H. (1) w przeszłości wielokrotnie był skazywany na karę pozbawienia wolności za popełniane przestępstwa. W związku z tym powód przebywał m.in. w następujących jednostkach penitencjarnych:

1. w Zakładzie Karnym w N.:

a. od 7 listopada 2006 r. do 28 listopada 2007 r.;

b. od 29 września 2015 r. do 13 października 2015 r. w celi nr 212 (pawilon F, oddział XXI);

c. od 5 stycznia 2017 r., w tym:

i. od 5 stycznia 2017 r. do dnia 10 marca 2017 r. w celi nr 318 (pawilon E, oddział XVIII);

ii. od 10 marca 2017 r. do 24 marca 2017 r. w celi nr 112 (pawilon F, oddział XX);

(...). od 24 marca 2017 r. do 29 marca 2017 r. w celi nr 318 (pawilon E, oddział XVIII);

iv. od 29 marca 2017 r. do 12 kwietnia 2017 r. w celi nr 212 (pawilon F, oddział XXI);

v. od 12 kwietnia 2017 r. do 28 czerwca 2017 r. w celi nr 117 (pawilon E, oddział XVI);

vi. od 28 czerwca 2017 r. do 12 lipca 2017 r. w celi nr 112 (pawilon F, oddział XX);

vii. od 12 lipca 2017 r. do 14 lipca 2017 r. w celi nr 108 (pawilon E, oddział XVI);

- viii. od 14 lipca 2017 r. do 4 sierpnia 2017 r. w celi nr 117 (pawilon E, oddział XVI);
- ix. od 4 sierpnia 2017 r. do 18 sierpnia 2017 r. w celi nr 112 (pawilon F, oddział XX);
- x. od 18 sierpnia 2017 r. do 22 sierpnia 2017 r. w celi nr 117 (pawilon E, oddział XVI);
- xi. od 22 sierpnia 2017 r. do 4 września 2017 r. w celi nr 212 (pawilon F, oddział XXI);
- xii. od 4 września 2017 r. do 25 września 2017 r. w celi nr 117 (pawilon E, oddział XVI);
- xiii. od 25 września 2017 r. do 27 września 2017 r. w celi nr 109 (pawilon E, oddział XVI);
- xiv. od 27 września 2017 r. w celi nr 117 (pawilon E, oddział XVI);

2. w Zakładzie Karnym w G.:

- a. od 16 września 2005 r. do 24 listopada 2005 r.;
- b. od 20 lutego 2006 r. do 7 listopada 2006 r.;
- c. od 28 listopada 2007 r. do 22 grudnia 2011 r.;
- d. od 19 marca 2012 r. do 11 lutego 2013 r.;
- e. od 2 października 2014 r. do 5 grudnia 2014 r. w celu nr 302 (pawilon A, oddział III);
- f. od 19 maja 2015 r. do 21 sierpnia 2015 r., w tym
 - i. od 19 maja 2015 r. do 26 czerwca 2015 r. w celi nr 118 (pawilon B, oddział I);
 - ii. od 26 czerwca 2015 r. do 27 czerwca 2015 r. w celi nr 109 (pawilon B, oddział I);
 - (...). od 27 czerwca 2015 r. do 29 lipca 2015 r. w celi nr 110 (pawilon B, oddział I);
 - iv. od 29 lipca 2015 r. do 18 sierpnia 2015 r. w celi nr 109 (pawilon B, oddział I);
 - v. od 18 sierpnia 2015 r. do 21 sierpnia 2015 r. w celi nr 318 (pawilon A, oddział III);
- g. od 15 września 2016 r. do 5 stycznia 2017 r., w tym:
 - i. od 15 września 2016 r. do 21 listopada 2016 r. w celi nr 313 (pawilon A, oddział III);
 - ii. od 21 listopada 2016 r. do 22 listopada 2016 r. w celi nr 105 (pawilon B, oddział I);
 - (...). od 22 listopada 2016 r. do 5 stycznia 2017 r. w celi nr 117 (pawilon B, oddział I);

3. w Areszcie Śledczym w S.:

- a. od 19 września 2014 r. do 2 października 2014 r., w tym:
 - i. od 19 września 2014 r. do 22 września 2014 r. w celi nr 104 (pawilon B, oddział II);
 - ii. od 22 września do 2 października 2014 r. w celi nr 107 (pawilon B, oddział II);
- b. od 5 grudnia 2014 r. do 19 maja 2015 r., w tym:
 - i. od 5 grudnia 2014 r. do 12 grudnia 2014 r. w celi nr 107 (pawilon B, oddział II);

- ii. od 12 grudnia 2014 r. do 19 grudnia 2014 r. w celi nr 307 (pawilon B, oddział IV);
- (...). od 19 grudnia 2014 r. do 26 lutego 2015 r. w celi nr 114 (pawilon B, oddział II);
- iv. od 26 lutego 2015 r. do 21 marca 2015 r. w celi nr 317 (pawilon B, oddział IV);
- v. od 21 marca 2015 r. do 29 kwietnia 2015 r. w celi nr 11 (pawilon B, oddział I);
- vi. od 29 kwietnia 2015 r. do 4 maja 2015 r. w celi nr 108 (pawilon B, oddział II);
- vii. od 4 maja 2015 r. do 19 maja 2015 r. w celi nr 213 (pawilon B, oddział III);
- c. od 21 sierpnia 2015 r. do 29 września 2015 r. w celi nr 11 (pawilon B, oddział I);
- d. od 13 października 2015 r. do 15 września 2016 r., w tym:
 - i. od 13 października 2015 r. do 14 października 2015 r. w celi nr 8 (pawilon B, oddział I);
 - ii. od 14 października 2015 r. do 27 października 2015 r. w celi nr 6 (pawilon B, oddział I);
 - (...). od 27 października 2015 r. do 24 listopada 2015 r. w celi nr 213 (pawilon B, oddział III);
 - iv. od 24 listopada 2015 r. do 18 marca 2016 r. w celi nr 217 (pawilon B, oddział III);
 - v. od 18 marca 2016 r. do 15 września 2016 r. w celi nr 213 (pawilon B, oddział III).

Dowód:

- zaświadczenie, k. 5, 6;
- pismo z dnia 5 grudnia 2018 r., k. 142 – 143;
- informacja o pobytach i orzeczeniach, k. 49 – 52v, 69 – 73;
- przeglądarka historii rozmieszczenia, k. 53.

W Zakładzie Karnym w N.:

- cela nr 108 ma pow. 6,54 m² i przeznaczone jest dla 2 skazanych;
- cela nr 109 ma pow. 6,78 m² i przeznaczona jest dla 2 skazanych;
- cela nr 112 ma pow. 5,10 i przeznaczona jest dla 1 skazanego;
- cela nr 117 ma pow. 11,24 i przeznaczona jest dla 2 skazanych;
- cela nr 212 ma pow. 13,14 m² i przeznaczona jest dla 4 skazanych;
- cela nr 318 ma pow. 13,46 m² i przeznaczona jest dla 4 skazanych.

W trakcie pobytu w jednostce powód miał zapewnione poprawne i humanitarne warunki odbywania kary pozbawienia wolności. Traktowany był z poszanowaniem jego godności oraz wszystkich przysługujących mu praw określonych przepisami prawa.

Powód przebywał w celach, w których na 1 skazanego przypadało co najmniej 1 m². Cele spełniały warunek normy powierzchni mieszkalnej.

Cele, w których przebywał powód, wyposażone były w sprzęt kwatermistrzowski, w tym w meble, urządzenia sanitarne. Wszystkie budynki zakładu przeszły termomodernizację (wewnątrz i na zewnątrz). W celach na podłogach położone są płytki gresowe. Okna w całym zakładzie wymieniono na okna PCV. W każdej celi są kąpiki sanitarne, zabudowane, w pojedynczych celach są oddzielnie. Cele, w których przebywał P. H. (1) miały umywalkę poza kąpikiem. Był dostęp do zimnej wody oraz z przerwami do ciepłej wody. Wentylacja grawitacyjna w celach była sprawna. Cele wyposażone były w kratki wentylacyjne, w oknach znajdowały się blendy okienne, składające się z szyn rozpraszających światło, które w żaden sposób nie ograniczały dostępu do światła dziennego lub świeżego powietrza.

Skazali otrzymywali środki dla utrzymania czystości w celi. Również powodowi dostarczane były środki higieny osobistej oraz środki czystości. Powodowi zapewniono właściwe do jego stanu zdrowia wyżywienie. Powód miał zapewniony dostęp do opieki duszpasterskiej i zajęć kulturalno – oświatowych.

Sporadycznie pojawiały się problemy z obecnością insektów (np. pluskwy), które na bieżąco były usuwane.

Wyżywienie, które powód otrzymywał odpowiadało stawianym wymaganiom pod względem ilości, jakości, kaloryczności oraz wartości odżywczej. Jadłospisy układane były ściśle według obowiązujących przepisów.

Dowód:

- wykaz pomieszczeń, k. 54 – 55, 56 – 58;
- pismo z dnia 18 sierpnia 2017 r., k. 60;
- dowód z zeznań świadka Ł. P., przeprowadzony w trybie pomocy sądowej przed Sądem Rejonowym w G., sygn. akt I CPs 20/19, k. 374;
- dowód z zeznań świadka R. K. (1), przeprowadzony w trybie pomocy sądowej przed Sądem Rejonowym w G., sygn. akt I CPs 21/19, k. 531;
- dowód z zeznań świadka P. S., przeprowadzony w trybie pomocy sądowej przed Sądem Rejonowym w G., sygn. akt I CPs 21/19, k. 532;
- dowód z zeznań świadka T. F., e – protokół z dnia 20 listopada 2019 r. (00:03:14 – 00:28:28), k. 578 – 580;
- pismo z dnia 21 czerwca 2018 r., k. 666;
- pismo z dnia 8 grudnia 2017 r., k. 667 – 667v.

Powód miał zapewniony dostęp do usług medycznych. Leczony był zgodnie ze sztuką lekarską, z poszanowaniem jego praw jako pacjenta. Powód w razie konieczności otrzymywał stosowne leki. Nie zdarzało się, by personel medyczny lekceważył jego stan zdrowia, czy zgłaszane dolegliwości. Badania lekarskie były przeprowadzone z zachowaniem intymności, w sposób nie uwłaczający godności ludzkiej. Przyjmowanie odbywało się w obecności osadzonego, lekarza, pielęgniarki. Funkcjonariusz doprowadzający był na korytarzu. Innych postronnych osób przy przyjęciu nie było. Powód, podobnie jak inni osadzeni, oczekiwał na przyjęcie w poczekalni. W Zakładzie Karnym zgłoszenia do lekarza przyjmowane były codziennie. Z kolei przyjaciela na poszczególnych oddziałach realizowane były zgodnie z ustalonym harmonogramem. Przypadki wymagające pilnej interwencji lekarskiej realizowane były w miarę możliwości niezwłocznie. W sytuacji braku lekarza w jednostce wzywane było pogotowie ratunkowe. Leki wydawane były zgodnie z zaleceniem lekarza. Powód korzystał z wizyt lekarskich – otrzymywał zalecane leki, niekiedy jednak z nich rezygnował.

Powód zgłoszony był do leczenia żyłaków kończyn dolnych w Areszcie Śledczym w B.. Powód odmawiał wykonania zabiegu w warunkach więziennych ze względu na to, że chciał, by zabieg został wykonany prywatnie w szpitalu wolnościowym. W czasie rozmowy z personelem medycznych powód był informowany, że jeżeli istnieje możliwość

wykonania zabiegu w warunkach więziennych to zabieg nie może być prowadzony w szpitalu wolnościowym. Powód sam nie wyraził zgody na leczenie w warunkach więziennych.

Od początku pobytu powoda w Zakładzie Karnym w N. nie doszło do zaostrzenia dolegliwości ze strony żyłaków kończyn dolnych, stanu zapalnego, czy zakrzepicy. W ocenie lekarskiej stan zdrowia powoda nie pogorszył się od momentu przyjazdu do jednostki penitencjarnej.

Powód ma prawo występować z prośbą o wyrażenie zgody na otrzymanie suplementów diety, prywatnej pościeli, dodatkowego spaceru czy też kąpeli. Kwestie w tym zakresie były rozpatrywane pozytywnie, o ile były ku temu wskazania medyczna. Prośby były rozpatrywane negatywnie jedynie wówczas, gdy osadzeni nie mogli otrzymać konkretnych suplementów, bądź nie było wskazań medycznych do ich otrzymania. W przypadku osadzonego brak było wskazań medycznych do otrzymania prywatnej pościeli, dodatkowego spaceru.

Dowód:

- pismo z dnia 1 grudnia 2017 r., k. 59;
- pismo z dnia 13 września 2017 r., k. 63 – 63v, 665 – 665v;
- dowód z zeznań świadka A. C., przeprowadzony w trybie pomocy sądowej przed Sądem Rejonowym w G., sygn. akt I CPs 20/19, k. 375;
- pismo z dnia 26 kwietnia 2018 r., k. 668.

Powód składał skargi dotyczące wykorzystania przez funkcjonariuszy zakładu w celu mieszkalnej wizjera w drzwiach wejściowych do celi. Jego skarga została uznana za nieuzasadnioną. Zdaniem Okręgowego Inspektoratu Służby Więziennej w S. fakt wykorzystania wizjera nie narusza uprawnienia powoda do niekrepującego krozystania z sanitariatu. Pole widzenia wizjera w miejscu usytuowania miski ustępowej ograniczone było wyłącznie do widoku głowy powoda i nie obejmowało całości kącika sanitarnego. Wymiar celi i usytuowanie urządzenia sanitarnego nie naruszało uprawnień powoda.

Dowód:

- pismo z dnia 21 czerwca 2018 r., k. 666;
- pismo z dnia 6 czerwca 2018 r., k. 669;
- protokół, k. 669.

Stanowiska natryskowe łaźni, w której powód brał kąpiel, nie były wydzielone ściankami. W tej mierze zakład karny nie przeprowadzał remontów. Prysznic trwał około 7 minut.

W ramach przyznanych jednostce celowych środków finansowych w 2017 r. przegrody w łaźni miały zostać wykonane.

Łaźnia była zadbana, bez oznak zagrzybienia czy wilgoci.

W trakcie pobytu powodowi zapewniono możliwość obywatnia spacerów więziennych. Spacerów osadzonych realizowane były zgodnie z obowiązującymi regulacjami, według ustalonego planu, w którym określony był podział osadzonych na grupy i miejsce odbywania spacerów. Spacerów osadzonych trwały co najmniej godzinę. W przypadku, gdy osadzony nie korzystał ze spaceru zgodnie z planem, nie miał możliwości zgłoszenia chęci odbycia spaceru, który był realizowany w ramach grupy dodatkowej. W Zakładzie Karnym w N. place spacerowe nie były modernizowane ani przebudowywane – nie posiadały zadaszenia.

Dowód:

- pismo z dnia 18 sierpnia 2017 r., k. 60 – 61; 664 – 664v;
- dowód z zeznań świadka K. B. (1), przeprowadzony w trybie pomocy sądowej przed Sądem Rejonowym w G., sygn. akt I CPs 20/19, k. 417;
- dowód z zeznań świadka R. K. (1), przeprowadzony w trybie pomocy sądowej przed Sądem Rejonowym w G., sygn. akt I CPs 21/19, k. 531;
- dowód z zeznań świadka T. F., e – protokół z dnia 20 listopada 2019 r. (00:03:14 – 00:28:28), k. 578 – 580;
- pismo z dnia 8 grudnia 2017 r., k. 667 – 667v.

Korespondencja powoda podlegała kontroli administracji zakładu karnego zgodnie z obowiązującymi przepisami. Powodowi udostępniano również akty prawne, którymi był zainteresowany, a także druki potwierdzeń przekazania korespondencji urzędowej.

Dowód:

- pismo z dnia 21 kwietnia 2017 r., k. 62 – 62v.

W trakcie pobytu powoda w Zakładzie Karnym w N., powód przejawiał zachowania agresywne, sprawiał problemy wychowawcze, składał wiele skarg na działania pracowników jednostki.

Wobec powoda jednokrotnie zastosowano środek przymusu bezpośredniego. W dniu 8 sierpnia 2017 roku do jednostki z Sądu Okręgowego w S.III Wydziału Karnego wpłynął nakaz wydania powoda w celu doprowadzenia. Jako dzień doprowadzenia wskazano 10 sierpnia 2017 r. We wskazanym dniu powód odmówił wyjazdu na czynności procesowe. Dowódca zmiany wezwał wówczas powoda do zachowania zgodnego z prawem i uprzedził o możliwości użycia środków przymusu bezpośredniego. Pomimo tego powód nie zmienił swojego zachowania. Celem wyegzekwowania zachowania zgodnie z wydanym przez uprawnionego poleceniem oraz pokonania czynnego oporu, a tym samym doprowadzenia powoda do pojazdu Policji użyto środków przymusu bezpośredniego w postaci siły fizycznej w postaci technik obezwładnienia, kajdanek na ręce trzymane z tyłu, kajdanek zakładanych na nogi oraz siły fizycznej w postaci technik transportowych. Po zakończeniu użycia środków przymusu bezpośredniego powód został poinformowany o możliwości złożenia skargi na podjętą decyzję w trybie art. 7 k.k.w. do Sądu Okręgowego w S. w terminie 7 dni.

Dowód:

- dowód z zeznań świadka Ł. P., przeprowadzony w trybie pomocy sądowej przed Sądem Rejonowym w G., sygn. akt I CPs 20/19, k. 374;
- dowód z zeznań świadka R. B., przeprowadzony w trybie pomocy sądowej przed Sądem Rejonowym w G., sygn. akt I CPs 20/19, k. 415 – 416.

W Areszcie Śledczym w S.:

- cela nr 104 ma pow. 12,99 m2 i przeznaczona jest dla 4 osadzonych;
- cela nr 107 ma pow. 12,88 m2 i przeznaczona jest dla 4 osadzonych;
- cela nr 307 ma pow. 13,25 m2 i przeznaczona jest dla 4 osadzonych;
- cela nr 114 ma pow. 14,80 m2 i przeznaczona jest dla 4 osadzonych;
- cela nr 317 ma pow. 9,52 m2 i przeznaczona jest dla 3 osadzonych;

- cela nr 11 ma pow. 6,91 m² i przeznaczona jest dla 2 osadzonych;
- cela nr 108 ma pow. 7,44 m² i przeznaczona jest dla 2 osadzonych;
- cela nr 213 ma pow. 9,37 m² i przeznaczona jest dla 3 osadzonych;
- cela nr 8 ma pow. 6,91 m² i przeznaczona jest dla 2 osadzonych;
- cela nr 6 ma pow. 6,91 m² i przeznaczona jest dla 2 osadzonych;
- cela nr 217 ma pow. 9,24 m² i przeznaczona jest dla 3 osadzonych.

Cele, w których przebywał powód w trakcie osadzenia w Areszcie Śledczym w S. nie były przeludnione. Powód miał zapewnioną powierzchnię mieszkaniową zgodną z obowiązującymi przepisami.

Powodowi dostarczano środki czystości i higieny osobistej (np. szczoteczka do zębów, mydło itp.), zapewniono odpowiednie wyżywienie, dostęp do usług medycznych. W celu utrzymania czystości wydawane były osadzonym środki czystości i higieny osobistej (np. szczoteczka do zębów, mydło itp.). W wypadku, gdyby Powód uznał, że wydane środki nie zaspokajały jego potrzeb, miał możliwość dokonania samodzielnego zakupu środków czystości w kantynie aresztu lub uzyskania ich w paczce.

Powód miał zapewnione odpowiednie warunki socjalno-bytowe. Cele wyposażone były w sprzęt kwatermistrzowski. W kąciu sanitarnym znajdowały się urządzenia sanitarne takie jak: miska ustępowa, spłuczka, umywalka z bieżącą zimną i ciepłą wodą, półka, szafka oraz lustro. W celach znajdowało się okno oraz oświetlenie sztuczne odpowiednie do czytania i wykonywania pracy.

Kącki sanitarne były zamykane i trwale oddzielone od reszty pomieszczenia ścianami do pełnej wysokości celi, co gwarantowało poszanowanie intymności, a ich stan techniczny był dobry. Powierzchnia kącika nie była wliczana do ogólnej powierzchni celi. Cele wyposażone były w łóżka, odpowiednią do liczby osadzonych ilość stołów, szafek i taboretów. Sprzęt kwatermistrzowski był sprawny. Sprzęt kwatermistrzowski był umieszczony w celi w sposób umożliwiający swobodne poruszanie się. W celach znajdowała się sprawna wentylacja grawitacyjna, zapewniająca prawidłową cyrkulację powietrza. Cela mogła być wietrzona również poprzez otwarcie okien, w tym w trakcie trwania spacerów.

Sprawna wentylacja oraz właściwa temperatura panująca w celach wykluczały możliwość pojawienia się grzyba na ścianach w celi.

Stanowiska kąpielowe, z których korzystał powód, nie były od siebie oddzielone. Łaźnia nie była dotychczas remontowana. Nie budziła ona jednak zastrzeżeń pod względem sanitarnym.

Powód przebywając w areszcie otrzymywał całodobowe wyżywienie. Plac spacerowy Aresztu Śledczego wyposażone były w zadaszenie znajdujące się nad ławką do rekreacji ruchowej, m.in. kosz do koszykówki, poręcz i ławeczka do ćwiczeń.

Dowód:

- pismo z dnia 4 grudnia 2017 r., k. 64 – 64v;
- wykaz pomieszczeń, k. 73 – 75;
- dowód z zeznań świadka S. M. (1) przeprowadzony w trybie pomocy sądowej przed Sądem Rejonowym w G., sygn. akt I Cps 22/19, k. 258 – 259;

- dowód z zeznań świadka M. N., przeprowadzony w trybie pomocy sądowej przed Sądem Rejonowym w G., sygn. akt I CPs 12/19, k. 449 – 450;
- dowód z zeznań świadka J. A., e – protokół z dnia 4 września 2019 r. (00:02:25 – 00:13:33), k. 543 – 545;
- dowód z zeznań świadka T. M., e – protokół z dnia 15 stycznia 2020 r. (00:02:04 – 00:09:24), k. 591 – 591v.

Po przybyciu do aresztu powód był poinformowany o przysługujących mu prawach i ciężących na nim obowiązkach oraz umożliwiono mu zapoznanie się z przepisami Kodeksu karnego wykonawczego, regulaminu i ustalonego porządku wewnętrznego

W pełni realizowane było prawo Powoda do utrzymywania kontaktów z osobami najbliższymi, do opieki lekarskiej, wypoczynku, prowadzenia korespondencji, otrzymywania paczek i korzystania z odpowiedniego wyżywienia, a prawo do składania wniosków, skarg i próśb do organów właściwych do ich rozpoznawania nie było niczym ograniczone.

Powód miał zapewnioną odpowiednią, pełną opiekę psychologiczną i wychowawczą.

W trakcie pobytu u pozwanego powód zachowywał się w sposób wybitnie naganny. Swoje relacje z otoczeniem kształtował w oparciu o zasady podkultury przestępczej. Wielokrotnie ubliżał, groził i próbował zastraszyć innych – zarówno osadzonych, jak i funkcjonariuszy pozwanego. Konsekwencją takiego zachowania były sporządzane wnioski o wymierzenie kary dyscyplinarnej oraz powiadomienia prokuratury o możliwości popełnienia przestępstwa.

Dowód:

- pismo z dnia 27 grudnia 2017 r., k. 86 – 87.

Powód korzystał z porad lekarza podstawowej opieki zdrowotnej i był konsultowany przez szereg specjalistów – urologa, pulmonologa, dermatologa i chirurga. Powód nie współpracował z pracownikami ochrony zdrowia, albowiem odmawiał poddania się badaniu lekarskiemu, wykonania zleconych badań (kwiecień 2015 r.). Powód nie dbał również o swój stan zdrowia – w kwietniu 2015 r. dokonał samouszkodzenia ciała w postaci połknięcia ciała obcego. Personel służby zdrowia swoje obowiązki wykonywał zgodnie z wiedzą medyczną i poszanowaniem praw pacjenta oraz przestrzegania tajemnicy zawodowej.

Dowód:

- pismo z dnia 27 grudnia 2017 r., k. 86 – 87;
- dowód z zeznań świadka J. A., e – protokół z dnia 4 września 2019 r. (00:02:25 – 00:13:33), k. 543 – 545.

Areszt Śledczy w S. poddawany był corocznym kompleksowym i doraźnym kontrolom sanitarnym przeprowadzanym przez uprawnione organy, w tym Państwowy Powiatowy Inspektorat Sanitarny w S., oraz okresowym i doraźnym wizytacjom sędziego penitencjarnego, które nie wykazywały nieprawidłowości w działaniu Pozwanego. Również kontrole przeprowadzane przez organy resortowe nie wykazywały takich uchybień.

Dowód:

- protokół kontroli, k. 65 – 68;

W trakcie pobytu powód wykazywał postawę roszczeniową, łamał regulamin, pozostawał w związku z podkulturą więzienną.

Dowód:

- dowód z zeznań świadka J. A., e – protokół z dnia 4 września 2019 r. (00:02:25 – 00:13:33), k. 543 – 545;

W czasie pobytu w Zakładzie Karnym w G. powód miał zapewnione humanitarne warunki odbywania kary pozbawienia wolności, z poszanowaniem godności i wszystkich przysługujących mu praw określonych przepisami.

Cele, w których przebywał powód wyposażone były w niezbędny sprzęt kwatermistrzowski, w tym łóżko, taboret, miejsce przy stole, szafkę. Kąciek sanitarny w celu jednoosobowej nie był wydzielany. Instalacja elektryczna w celach, w których przebywał powód umożliwiała wyłączenie oświetlenia w porze nocnej. Ewentualne sytuacje związane z zapalaniem światła w porze nocnej, jeśli w ogóle miały miejsce, były związane z obowiązkiem kontrolowania zachowania osadzonych w celach przez oddziałowego.

Osadzeni otrzymywali środki higieny, wraz w miesiącu tzw. małe środki (2 rolki papieru toaletowego, 2 maszynki do golenia, 100g mydła, proszek do prania i szampon do włosów). Osadzeni mogli otrzymywać więcej środków na wystosowaną prośbę. Otrzymywali także środki do sprzątania celi – czyścik, płyn uniwersalny, płyn do WC i płyn do szyb. W celach panowała odpowiednia temperatura. Wentylacja w celach była sprawna, co roku dokonywany był przegląd tej wentylacji i sporządzane były protokoły. Wszelkie usterki sprzętu i urządzeń były niezwłocznie naprawiane.

Wszystkie łaźnie, z których korzystał powód w trakcie pobytu wyposażone były w armaturę z powłoką antykorozyjną. Za czystość w łaźni odpowiedzialni byli osadzeni zatrudnieni jako sprzątający, a w przerwach między kąpielami łaźnia poddawana była dezynfekcji przy użyciu specjalistycznych środków.

W łaźni B, w którym przebywał powód, w łaźni istniało wydzielenie, które zapewniało intymność podczas kąpieli. W pozostałych pawilonach, tj. A, C i E – wykonano je podczas remontu w 2017 r.

W Zakładzie Karnym w G. w 2013 r. zadane były cztery place spacerowe pawilonu A. Plan pawilonu B został zadany około 2014 r. Największy plac spacerowy pawilonu A rozpoczęto modernizować w 2017 r. po uzyskaniu środków budżetowych na ten cel.

Dowód:

- pismo z dnia 30 listopada 2017 r., k. 76;
- dowód z zeznań świadka T. E. przeprowadzony w trybie pomocy sądowej przed Sądem Rejonowym w G., sygn. akt I CPs 23/19, k. 310 – 311;
- dowód z zeznań świadka R. U. przeprowadzony w trybie pomocy sądowej przed Sądem Rejonowym w G., sygn. akt I CPs 23/19, k. 312;
- dowód z zeznań świadka E. P. (1) przeprowadzony w trybie pomocy sądowej przed Sądem Rejonowym w G., sygn. akt I CPs 23/19, k. 313;
- dowód z zeznań świadka Z. K. przeprowadzony w trybie pomocy sądowej przed Sądem Rejonowym w G., sygn. akt I CPs 23/19, k. 315;
- dowód z zeznań świadka L. D., przeprowadzony w trybie pomocy sądowej przed Sądem Rejonowym w G., sygn. akt I CPs 23/19, k. 316;
- dowód z zeznań świadka T. F., e – protokół z dnia 20 listopada 2019 r. (00:03:14 – 00:28:28), k. 578 – 580.

Korespondencja powoda jako osadzonego podlegała cenzurze i nadzorowi administracji zakładu karnego. Korespondencja powoda zarówno wysyłana, jak i przyjmowana, była przekazywana do właściwego organu dysponującego. Korespondencja powoda powracająca wówczas do jednostki po przeprowadzonej cenzurze przez organ dysponujący nie była ponownie kopertowana, a jedynie zabezpieczona przez otwarcie taśmą lub zszywkami biurowymi i w takiej postaci była przekazywana powodowi.

Dowód:

- dowód z zeznań świadka Z. K. przeprowadzony w trybie pomocy sądowej przed Sądem Rejonowym w G., sygn. akt I Cps 23/19, k. 315.

W trakcie pobytu powoda w jednostce zastosowano wobec niego środki przymusu bezpośredniego (siła fizyczna, kajdanki) wobec zaatakowania wychowawcy R. U.. Powód nie zgadzał się decyzją wychowawcy co do przeniesieni go do innej celi, odmówił przejścia do innej celi. Powód jako uczestnik podkultury przestępczej wielokrotnie przejawiał zachowania negatywne wobec funkcjonariuszy, sprawiał problemy wychowawcze. Powód był także zakwalifikowany jako skazany tzw. niebezpieczny.

W przedmiocie stosowania środków przymusu bezpośredniego oraz w przedmiocie nieprawidłowości w postępowaniu z korespondencją powód składał skargi zarówno do Sądu Okręgowego w S.i Okręgowego Inspektoratu Służby Więziennej w S.. Skargi te uznane były za nieuzasadnione, a postępowania wyjaśniające nie wykazały nieprawidłowości w działaniu funkcjonariuszy.

Dowód:

- pismo z dnia 14 marca 2017 r., k. 77;
- dowód z zeznań świadka R. U. przeprowadzony w trybie pomocy sądowej przed Sądem Rejonowym w G., sygn. akt I Cps 23/19, k. 312;
- dowód z zeznań świadka P. K. przeprowadzony w trybie pomocy sądowej przed Sądem Rejonowym w G., sygn. akt I Cps 23/19, k. 314;
- dowód z zeznań świadka Z. K. przeprowadzony w trybie pomocy sądowej przed Sądem Rejonowym w G., sygn. akt I Cps 23/19, k. 315;
- dowód z zeznań świadka L. D., przeprowadzony w trybie pomocy sądowej przed Sądem Rejonowym w G., sygn. akt I Cps 23/19, k. 316;
- dowód z zeznań świadka M. G., przeprowadzony w trybie pomocy sądowej przed Sądem Rejonowym w G., sygn. akt I Cps 23/19, k. 317;
- dowód z zeznań świadka P. M. (1), przeprowadzony w trybie pomocy sądowej przed Sądem Rejonowym w G., sygn. akt I Cps 23/19, k. 318;
- dowód z zeznań świadka W. B., przeprowadzony w trybie pomocy sądowej przed Sądem Rejonowym w G., sygn. akt I Cps 23/19, k. 319;
- dowód z zeznań świadka P. G., przeprowadzony w trybie pomocy sądowej przed Sądem Rejonowym w G., sygn. akt I Cps 23/19, k. 320;
- dowód z zeznań świadka M. K. (1), przeprowadzony w trybie pomocy sądowej przed Sądem Rejonowym w G., sygn. akt I Cps 23/19, k. 321;
- dowód z zeznań świadka J. K., przeprowadzony w trybie pomocy sądowej przed Sądem Rejonowym w G., sygn. akt I Cps 23/19, k. 322;
- dowód z zeznań świadka Ł. P., przeprowadzony w trybie pomocy sądowej przed Sądem Rejonowym w G., sygn. akt I Cps 23/19, k. 322;

- dowód z zeznań świadka M. N., przeprowadzony w trybie pomocy sądowej przed Sądem Rejonowym w G., sygn. akt I CPs 12/19, k. 449 – 450.

W Zakładzie Karnym w G. przyjęcia pacjentów przez lekarza odbywało się codziennie, jednak z uwagi na dużą liczbę osadzonych zapisujących się do lekarza i zgodnie z ustalonym planem przyjęć zaakceptowanym przez Dyrektora Zakładu Karnego w G., planowane przyjęcia w poszczególnych pawilonach odbywały się raz na dwa tygodnie. Wszystkie pilne przypadki przyjmowane były codziennie. O pilności zachowania i potrzebie przyjęcia poza kolejnością zgłoszeń decydował lekarz. Czas oczekiwania na planowe przyjęcia lekarskie mogło się okresowo wydłużyć do 3 tygodni w przypadku zwolnień lekarskich czy okresu urlopowego lekarzy. Jednak i wówczas pilne przypadki przyjmowane były na bieżąco.

Powód pozostawał także pod opieką lekarską z powodu wieloletniej astmy oskrzelowej oraz z powodu żyłaków kończyn dolnych. Powód w zaleceniach stałych otrzymywał wziewne leki przeciwastmatyczne oraz preparaty zmniejszające przepuszczalność naczyń włosowatych, stosowanych w przewlekłej niewydolności żyłnej. Stosowano również opaski elastyczne na kończyny dolne.

W trakcie pobytu w zakładzie karnym nie obserwowano u powoda zaostrzenia astmy oskrzelowej. Nie obserwowano też zapalenia żył kończyn dolnych. Dokumentacji powoda wynika, że w trakcie pobytu w jednostkach penitencjarnych powód konsultowany był przez pulmonologa, psychiatrę, chirurga, endokrynologa, dermatologa. Powód miał zlecone na stałe leki wziewne oraz preparaty zmniejszające przepuszczalność naczyń. Wszystkie leki ze zleceń stałych są codziennie przygotowywane przez pielęgniarki i wydawane przez pielęgniarki lub funkcjonariuszy ochrony.

Co do suplementów diety to nie było żadnych bezwzględnych wskazań zdrowotnych do ich przyjmowania.

Dowód:

- dowód z zeznań świadka E. P. (1) przeprowadzony w trybie pomocy sądowej przed Sądem Rejonowym w G., sygn. akt I Cps 23/19, k. 313.
- dowód z zeznań świadka R. K. (1), przeprowadzony w trybie pomocy sądowej przed Sądem Rejonowym w G., sygn. akt I CPs 21/19, k. 531.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo podlega oddaleniu.

Na wstępie podnieść należy, iż analiza stanu faktycznego w kontekście twierdzeń powoda P. H. (1) wskazuje, że domaga się on zapłaty od pozwanego Skarbu Państwa reprezentowanego przez wskazane w pozwie jednostki penitencjarne – Zakład Karny w N., Zakład Karny w G. i Aresztu Śledczego w S. kwoty dochodzonej pozwem z odsetkami tytułem zadośćuczynienia związanego z doznany cierpieniem psychicznym wynikającym z niezapewnienia mu pozwanym jednostek odpowiednich warunków odbywania kary pozbawienia wolności. Zdaniem powoda w czasie pobytu w jednostkach w latach 2007 – 2017 nie zapewniono mu godnych warunków bytowych, sanitarnych i leczniczych, które uwłaszczały jego przyrodzonej godności i odbijały się negatywnie na jego zdrowiu psychicznym i fizycznym. Powód podkreślił, że warunki te były formą znęcania się nad powodem poprzez celowe działania administracji niezgodne z prawem i były nałożeniem na powoda dodatkowej kary, która nie powinna mieć miejsca. Powód podkreślił, że przez szereg lat i zaniechań ze strony pozwanego doznał uszczerbku na zdrowiu fizycznym i psychicznym poprzez osadzenie w warunkach uwłaszcających godności ludzkiej. Warunki bytowe oraz elementarny brak poszanowania godności osobistej, które pozwany Skarbu Państwa stwarza podczas wykonywania kary osobom pozbawionym wolności nie są gołosłownymi oszczerstwami ze strony powodem, a stanem faktycznym, który dotyka konkretnych ludzi. W odpowiedzi na pozew pozwany wskazał, że powództwo nie zasługuje na uwzględnienie. Zdaniem powoda sytuacje, które wymienił powód nie miały miejsca, a jeśli nawet miały, to działania administracji jednostek pozostawały w zgodzie z aktualnie obowiązującymi regulacjami odnoszącymi się do zasad odbywania kary w

warunkach izolacji więziennej. Tym samym pozwany w całości zaprzeczył argumentacji strony powodowej. Zdaniem pozwanego powództwo pozostawało ogólnikowe i gołosłowne, zaś lakonicznie przywołane przez powoda w pozwie okoliczności nie wskazują, aby zostały spełnione przesłanki odpowiedzialności odszkodowawczej pozwanego

Z uwagi na tak zakreśloną treść żądania, roszczenia powoda miały swoją podstawę w przepisach art. 417 k.c. w zw. z art. 445 § 1 k.c. w zw. z art. 444 § 1 k.c., jak również przepisach art. 23, 24 oraz 448 k.c.

Przedmiotem sporu co do zasady nie był objęty fakt pobytu powoda P. H. (1) w ramach odbywanej kary pozbawienia wolności w Zakładzie Karnym w N., Zakładzie Karnym w G. i Areszcie Śledczym w S.. Kwestią sporną okazało się natomiast m.in. to, czy powód istotnie mógł doznać cierpienia psychicznego wskutek bezprawnych zachowań funkcjonariuszy pozwanych jednostek, jak również czy działania strony pozwanej obiektywnie skutkowały powstaniem po stronie powoda krzywdy w postaci cierpienia psychicznego oraz jakiegokolwiek uszczerbku na zdrowiu, w tym zdrowiu psychicznym. Ocena wyżej wskazanych okoliczności rzutować miała zatem na rozstrzygnięcie, czy w przypadku powoda doszło ostatecznie do naruszenia jego dóbr osobistych w postaci godności, czci, zdrowia, czy w związku z tym naruszeniem doznał on jakiegokolwiek szkody niemajątkowej, czyli krzywdy.

Przystępując do merytorycznego rozpoznania sprawy, Sąd uznał, iż powództwo wniesione przez powoda należało uznać za nieuzasadnione. W ocenie Sądu powód nie zdołał wykazać zaistnienia przesłanek warunkujących odpowiedzialność deliktową pozwanego, w tym odpowiedzialność za naruszenie dóbr osobistych. W niniejszej sprawie powód nie wykazał domniemanej szkody niemajątkowej (krzywdy), jej wysokości, jak również nie wykazał adekwatnego związku przyczynowego między zarzucanymi zdarzeniami sprawczymi a szkodą. Powód w żaden sposób nie wykazał, by podczas swojego pobytu w pozwanych jednostkach penitencjarnych jego dobra osobiste zostały naruszone, a w szczególności by doszło do krzywdy, cierpienia bądź nawet pogorszenia się jego stanu zdrowia w wyniku rzekomego bezprawnego działania lub zaniechania pozwanego Skarbu Państwa, co uzasadniałoby wypłatę żądanej w pozwie kwoty aż 200.000,00 zł (w trakcie postępowania w piśmie z dnia 1 marca 2018 r., k. 93 – 95, wskazał jakich konkretnie kwot domaga się od poszczególnych zakładów karnych i aresztu śledczego).

Sąd wskazuje w tej mierze, że stosownie do przepisu art. 417 k.c. za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu władzy publicznej ponosi odpowiedzialność Skarb Państwa lub jednostka samorządu terytorialnego lub inna osoba prawna wykonująca tę władzę z mocy prawa. Zwrócić uwagę należy, że od dnia 1 września 2004 r. istnieją dwa reżimy odpowiedzialności deliktowej Skarbu Państwa. Po pierwsze, odpowiedzialność szczególna unormowana w art. 417 k.c. – art. 417² k.c., które to przepisy regulują odpowiedzialność deliktową Skarbu Państwa oraz jednostek samorządu terytorialnego, a także innych państwowych i komunalnych osób prawnych, wyłącznie za szkodę wyrządzoną przy wykonywaniu władzy publicznej i tylko w tym zakresie wyłączają stosowanie przepisów ogólnych o odpowiedzialności za cudze czyny, tj. art. 416 k.c., art. 427 k.c. i art. 429 k.c. - 430 k.c. Po drugie, odpowiedzialność oparta o ogólne zasady odpowiedzialności deliktowej osób prawnych, która obejmuje odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną w inny sposób niż przy wykonywaniu władzy publicznej.

Pierwszy z wyżej wskazanych rodzajów odpowiedzialności reguluje przede wszystkim przepis art. 417 § 1 k.c. Zgodnie z jego dyspozycją za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu władzy publicznej ponosi odpowiedzialność Skarb Państwa lub jednostka samorządu terytorialnego lub inna osoba prawna wykonująca tę władzę z mocy prawa. Odszkodowanie przyznawane na podstawie art. 417 k.c. obliczane jest zgodnie z ogólnymi zasadami szacowania szkody w Kodeksie Cywilnym i obejmuje straty (*damnum emergens*) oraz utracone korzyści (*lucrum cessans*) (por. wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 23 września 2003 r., K 20/02, OTK-A 2003, Nr 7, poz. 76), w którym Trybunał uznał za niezgodne z Konstytucją RP ograniczenie odpowiedzialności państwa za wadliwe decyzje administracyjne do *damnum emergens*. Kompensacji na podstawie komentowanego przepisu podlega zarówno szkoda na mieniu, jak i na osobie. Odpowiedzialność przewidziana w tym przepisie jest odpowiedzialnością za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie „przy wykonywaniu władzy publicznej”, które łączy się co do zasady z możliwością władczego kształtowania sytuacji jednostki, czyli czynienia użytku z tzw. *imperium* przysługującego władzy publicznej. Jednocześnie w doktrynie i judykaturze prawa cywilnego wskazuje się, że tylko wówczas można mówić o wykonywaniu władzy publicznej, gdy brak jest formalnej

równości stron. Wykonywanie władzy w tym sensie może mieć postać nie tylko wydania decyzji (orzeczenia), lecz także faktycznej ingerencji w sferę praw jednostki, np. użycia przymusu zarówno w stosunku do majątku, jak i osoby. W niniejszej sprawie wspomniane imperium w przypadku powoda sprawowane było poprzez zapewnienie warunków bytowych, sanitarnych, leczniczych itp. w warunkach izolacji więziennej w ramach zakładów karnych i aresztu śledczego.

Kontynuując, jak wskazano, powód wiązał żądanie zapłaty zadośćuczynienia ze zdarzeniami pozostającymi w związku z faktem odbywania przez niego kary pozbawienia wolności. Ta sfera działalności publicznej musi być uznana za wykonywanie władzy publicznej, albowiem nie należy ona do sfery aktywności innych podmiotów i charakteryzuje ją władcze działanie funkcjonariuszy publicznych. Powód jako osadzony miał być umieszczony w źle wyposażonych i zbyt małych celach mieszkalnych, brać kąpiel w łaźniach, które nie posiadały parawanów odgradzających poszczególne stanowiska oraz mat antypoślizgowych, wyprowadzany na pole spacerowe, które nie miało miejsce na schorzenie przed warunkami atmosferycznymi, odmawiać miano mu dostępu do służby zdrowia lub opieka medyczna miała być źle zorganizowana, korespondencja powoda miała być naruszana. Powód miał być również bity poprzez nieuzasadnione stosowanie wobec niego przymusu bezpośredniego. Z tego względu odpowiedzialność pozwanego Skarbu Państwa za powstałą ewentualną szkodę wyrządzoną w związku z wykonywaniem kary pozbawienia wolności podlegały ocenie przez pryzmat przepisu art. 417 k.c. W związku z zarzutami powoda należy wskazać, że wykonywanie orzeczeń w postępowaniu karnym odbywania się według przepisów ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny wykonawczy (tekst jedn. Dz. U. z 2021 r. poz. 53 z późn. zm.). Stosownie do tych przepisów, kary, środki karne, środki kompensacyjne, przepadek, środki zabezpieczające i środki zapobiegawcze wykonuje się w sposób humanitarny, z poszanowaniem godności ludzkiej skazanego. Zakazuje się stosowania tortur lub niehumanitarnego albo poniżającego traktowania i karanie skazanego. Skazany zachowuje prawa i wolności obywatelskie. Ich ograniczenie może wynikać jedynie z ustawy oraz z wydanego na jej podstawie prawomocnego orzeczenia (art. 4 k.k.w.). Przepisy Kodeksu karnego wykonawczego określają w szczególności zakres praw i obowiązków skazanego (art. 101 i n. k.k.w.), zasady zatrudnienia (art. 121 i in. k.k.w.), nauczanie osadzonych (art. 130 i n. k.k.w.), warunki spędzania czasu wolnego (art. 135 k.k.w.), zasady przyznawania nagród i ulg (art. 137 i n. k.k.w.), zasady odpowiedzialności dyscyplinarnej (art. 142 i n. k.k.w.), odroczenia i przerwy wykonywania kary pozbawienia wolności (art. 150 i n. k.k.w.). Warunki pobytu „precyzyjną” przepisy wykonawcze, w szczególności rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 19 grudnia 2016 r. w sprawie warunków bytowych osób osadzonych w zakładach karnych i aresztach śledczych (Dz. U. poz. 2224), rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 13 sierpnia 2003 r. w sprawie sposobów załatwiania wniosków, skarg i próśb osób osadzonych w zakładach karnych i aresztach śledczych (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r. poz. 647).

Sąd wskazuje kolejno, iż co do zasady możliwość domagania się naprawienia szkody niemajątkowej jaką jest naruszenie dóbr osobistych przewiduje między innymi art. 448 k.c. Stanowi on, iż w razie naruszenia dobra osobistego sąd może przyznać temu, czyje dobro osobiste zostało naruszone, odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę lub na jego żądanie zasądzić odpowiednią sumę pieniężną na wskazany przez niego cel społeczny, niezależnie od innych środków potrzebnych do usunięcia skutków naruszenia; przepis art. 445 § 3 stosuje się. Zauważyć trzeba, że przepis art. 448 k.c., jest ściśle związany z przepisami art. 23 i 24 k.c. Stosownie do dyspozycji art. 23 k.c. dobra osobiste człowieka, jak w szczególności zdrowie, wolność, cześć, swoboda sumienia, nazwisko lub pseudonim, wizerunek, tajemnica korespondencji, nietykalność mieszkania, twórczość naukowa, artystyczna, wynalazcza i racjonalizatorska, pozostają pod ochroną prawa cywilnego niezależnie od ochrony przewidzianej w innych przepisach”. Z kolei w myśl art. 24 § 1 k.c., ten, czyje dobro osobiste zostaje zagrożone cudzym działaniem, może żądać zaniechania tego działania, chyba że nie jest ono bezprawne. W razie dokonanego naruszenia może on także żądać, ażeby osoba, która dopuściła się naruszenia, dopełniła czynności potrzebnych do usunięcia jego skutków, w szczególności ażeby złożyła oświadczenie odpowiedniej treści i w odpowiedniej formie. Na zasadach przewidzianych w kodeksie może on również żądać zadośćuczynienia pieniężnego lub zapłaty odpowiedniej sumy pieniężnej na wskazany cel społeczny. Przepis art. 24 § 1 k.c., przewiduje, iż osoba, której dobra osobiste zostały naruszone może żądać zadośćuczynienia pieniężnego lub zapłaty odpowiedniej sumy pieniężnej na wskazany cel społeczny na zasadach określonych w kodeksie cywilnym. Przepis ten odsyła więc do dyspozycji przytoczonego już wcześniej art. 448 k.c. Na podstawie powyższych przepisów uznaje się, iż kluczową przesłanką roszczenia o

zadośćuczynienie pieniężne za naruszenie dóbr osobistych cudzym działaniem, jest ustalenie faktycznego wystąpienia owego naruszenia.

W polskim systemie prawa cywilnego funkcjonuje instytucja domniemania bezprawności działania, którego następstwem jest naruszenie dobra osobistego. Oznacza to, iż w celu skutecznego dochodzenia roszczeń związanych z ochroną dóbr osobistych wystarczającym jest wykazanie zaistnienia owego naruszenia dobra osobistego, zaś na pozwanym spoczywa ciężar udowodnienia, iż działanie naruszające dobro osobiste nie było bezprawne.

Nadto, w odniesieniu do żądania zadośćuczynienia pieniężnego lub zapłaty odpowiedniej sumy na cel społeczny, koniecznym jest również wykazanie przez pokrzywdzonego zawinienia w działaniu pozwanego. Okoliczność ta wynika z ogólnej reguły odpowiedzialności deliktowej, do której, poprzez unormowanie zawarte w art. 448 k.c., odsyła art. 24 § 1 zdanie trzecie k.c.

Jeżeli chodzi o wyżej wymienione przesłanki zarzucanej pozwanemu odpowiedzialności, Sąd wskazuje, iż odpowiedzialność deliktowa wchodziłaby w rachubę tylko wtedy, gdyby zostało udowodnione, że powód był traktowany przez funkcjonariuszy jednostek penitencjarnych w sposób niezgodny z ww. regulacjami, w tym m.in. by służba medyczna pozwanej jednostki penitencjarnej objęła powoda nieprawidłową opieką medyczną, zwłaszcza ignorowała zgłaszane przez powoda dolegliwości zdrowotne, bądź by warunki bytowe w jednostkach były tak złe, jak to wskazuje sam powód.

W ocenie Sądu, powód – na którym stosownie do dyspozycji art. 6 k.c. spoczywał ciężar dowodu – nie zdołał wykazać żadnej przesłanki odpowiedzialności deliktowej strony pozwanej z art. 417 k.c. ani też tego, by na skutek działania pozwanego doszło w jego przypadku do naruszenia godności, czci, zdrowia uzasadniającego wypłatę stosowanego zadośćuczynienia za doznaną krzywdę. Sąd miał też na uwadze to, iż przepis art. 24 § 1 zd. pierwsze k.c. przewiduje jedynie domniemanie bezprawności zachowania, nie przewiduje natomiast domniemania zaistnienia samego zachowania, będącego źródłem naruszenia godności, życia, zdrowia, czy nietykalności cielesnej powoda. Innymi słowy, to na powodzie ciążył obowiązek wykazania zaistnienia zdarzeń, z którymi wiązał naruszenie swoich dóbr osobistych. Dopiero w przypadku ich wykazania, ciężar dowodowy przesunął się na Skarb Państwa w tym sensie, że to pozwany obowiązany był do wykazania, iż owo działanie nie nosiło znamion bezprawności (por. wyrok Sądy Najwyższego z dnia 28 lutego 2007 r., V CSK 431/06, OSNC 2008 nr 1, poz. 13, str. 78, Biul. SN 2007 nr 6, MoP 2008 nr 16, str. 882, Legalis). W niniejszym procesie nie została także spełniona przede wszystkim przesłanka wykazania działania lub zaniechania wyrządzającego szkodę niemajątkową, a tym bardziej przesłanka bezprawności takiego działania lub zaniechania pozwanego (w tym związku przyczynowego), które dawałoby możliwość ustalenia odpowiedzialności deliktowej pozwanego oraz uzasadniałyby żądanie zapłaty zadośćuczynienia w związku z działaniami personelu jednostek penitencjarnych. Zatem powód, wbrew powyższemu, nie sprostął ciężącemu na nim ciężarowi dowodzenia.

Ad meritum, na wstępie Sąd wskazuje, że w pełni podziela zarzut pozwanego co do przedawnienia roszczeń powoda za okres przebywania w jednostkach. Przedawnienie roszczeń występuje jednak nie od dnia 10 sierpnia 2014 r., a od 23 sierpnia 2014 r. (por. koperta k. 12). Zgodnie z przepisem art. 442¹ § 1 k.c. roszczenia o naprawienie szkody wyrządzonej czynem niedozwolonym ulegają przedawnieniu z upływem trzech lat od dnia, w którym poszkodowany dowiedział się o szkodzie i osobie zobowiązanej do jej naprawienia. Początek biegu terminu trzyletniego liczony jest zatem od dnia, w którym poszkodowany powziął wiadomość o tym, że szkoda, która nastąpiła jest wynikiem zdarzenia, z którym związana jest odpowiedzialność deliktowa. Wobec tego przedawnieniu uległy roszczenia powoda odnoszące się do jego pobytu w Zakładzie Karnym w N. za okres od 7 listopada 2006 r. do 28 listopada 2007 r. oraz Zakładzie Karnym w G. za okres od 16 września 2005 r. do 24 listopada 2005 r., od 20 lutego 2006 r. do 7 listopada 2006 r., od 28 listopada 2007 r. do 22 grudnia 2011 r., od 19 marca 2012 r. do 11 lutego 2013 r. Słusznie zaakcentował także pozwany, że powód przez cały okres pobytu miał wiedzę na temat hipotetycznej szkody i jej domniemanego sprawcy. Skuteczne podniesienie zarzutu przedawnienia jest wystarczające do oddalenia powództwa bez potrzeby ustalenia,

czy zachodzą wszystkie inne przesłanki prawno – materialne uzasadniające jego uwzględnienie, a ich badanie w takiej sytuacji jest zbędne.

Argumentacja przemawiająca za oddaleniem powództwa, z uwagi na wielopodmiotowość po stronie pozwanej, przedstawione zostanie osobno co do każdego z zakładów karnych oraz osobno w zakresie Aresztu Śledczego w S..

Na podstawie całokształtu zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego Sąd ustalił, że w okresie pobytu powoda w Areszcie Śledczym w S. od 19 września 2014 r. do 2 października 2014 r., od 5 grudnia 2014 r. do 19 maja 2015 r., 21 sierpnia 2015 r. do 29 września 2015 r. powód nigdy nie przebywał w celach, które nie zapewniałyby mu stosownej do przepisów – art. 110 § 2 k.k.w., minimalnej (3m²) powierzchni mieszkaniowej. Z tego względu zarzut powoda dotyczący zjawiska przeludnienia był nieuzasadniony.

Kolejno, powód nie wykazał, by istotnie w Areszcie Śledczym w S. nie miał zapewnionych warunków bytowo-sanitarnych. Wbrew twierdzeniom powoda cele, w którym przebywał, wyposażone były w niezbędny sprzęt kwatermistrzowski i urządzenia sanitarne. Posiadały one sprawne łózka, taborety, stoły, szafki. Dostępne one były w ilości odpowiedniej do ilości liczby osadzonych w poszczególnych celach. Ustawione były w taki sposób, by umożliwić swobodne poruszanie się po celi. Również w kąciach sanitarnych znajdowały się urządzenia sanitarne jak miska ustępowa, spluczka, umywalka (z dostępem do ziemnej i ciepłej wody), półka, szafka, lustro. Kąciki sanitarne były zamykane i trwale oddzielone od reszty pomieszczenia ścianami do pełnej wysokości celi, co gwarantowało poszanowanie intymności, a ich stan techniczny był dobry. Powierzchnia kącika nie była wliczana do ogólnej powierzchni celi. Cele posiadały również oświetlenie zarówno sztuczne, jak i naturalne poprzez znajdujące się w nich okna. Nie stwierdzono nie prawidłowości w zakresie natężeń światła. Dodatkowo, w celach znajdowała się wentylacja grawitacyjna, która była sprawna, i podlegała niezbędnym kontrolom potwierdzającym ich niezakłócone działanie. Dodatkowo cela mogła być wietrzona przez otwarcie / rozszczelnienie okien. Powód otrzymywał środki higieny osobistej, jak również środki pozwalające na utrzymanie czystości w celi mieszkalnej. Powód miał także możliwość zawnioskowania o możliwość uzyskania prywatnych dodatkowych środków, gdyby te okazałyby się niewystarczające. Nie ulega też wątpliwości, że powód przebywając w areszcie otrzymywał całodobowe wyżywienie, a także niezbędną odzież, bieliznę, pościel, której czyszczenie zapewniał pozwany. Powód zresztą nie przedstawił żadnej argumentacji, a tym bardziej dowodu, by sytuacja w jednostce kształtowała się odmiennie.

W kontekście zarzutu powoda dotyczącego uwłaszczających jego godności warunków w łazniach poprzez stosownie kąpeli zbiorowej osadzonych, braku poszanowania intymności, nieoddzielenia kabin prysznicowych, w pełni podzielić należy stanowisko pozwanego, że żaden przepis prawa nie obligował pozwanego do zapewnienia powodowi oddzielnych stanowisk kąpielowych. Wymóg ten w istocie dotyczy bowiem jedynie stanowisk kąpielowych znajdujących w nowo budowanych lub remontowanych łazniach. Łaźnia zaś, z której korzystał powód, nie była remontowana. Nie budziła jednak żadnych zastrzeżeń pod względem sanitarnym. Stanowiska kąpielowe w takiej łazni nie musiały być od siebie oddzielone. Dopuszczalne było zatem stosowanie przez administrację aresztu kąpeli zbiorowych. Co więcej, powód nie wykazał, by którykolwiek z funkcjonariuszy czy osadzonych czynił pod jego adresem jakiegokolwiek uwagi w trakcie kąpeli. Nie wykazał także, by fakt ten w jakikolwiek sposób odbił się na jego zdrowiu psychicznym. Co więcej, odnośnie zarzutu dotyczącego placów spacerowych, ponownie zgodzić należy się z pozwanym, że wygląd i konstrukcja placów odpowiadała wymogom określonym w § 2 ust. 6 pkt 5 Wytycznych Nr 2/2013 Dyrektora Generalnego SW z dnia 4 czerwca 2013 r. w sprawie wymagań dla zabezpieczeń techniczno – ochronnych w jednostkach organizacyjnych Służby Więziennej. Pozwany ponownie słusznie zauważył, że place spacerowe w Areszcie Śledczym w S. były wyposażone w zadaszenie znajdujące się nad ławką, zatem wbrew temu co twierdził powód, istniała możliwość ukrycia się przed warunkami atmosferycznymi. Na placu znajdował się też sprzęt do rekreacji ruchowej.

Bezasadność argumentów powoda potwierdza także to, że Areszt Śledczy w S. pozytywnie przechodził przeprowadzane na jego terenie stałe i doraźne kontrole sanitarne (np. Państwowy Powiatowy Inspektorat Sanitarny w S., czy wizytacja sędziego penitencjarnego). Kontrole nie wykazywały nieprawidłowości.

Nie znajdują oparcia w faktach również zarzuty dotyczące nieprawidłowej opieki medycznej powoda w Areszcie Śledczym w S.. Sąd miał na uwadze, iż pozwany wskazał, że Areszt Śledczy w S. nie dysponuje archiwalną dokumentacją medyczną powoda i w związku z tym nie miał możliwości zapoznania się z tą dokumentacją. Niemniej jednak to na powodzie ciążył obowiązek udowodnienia nieprawidłowości ze strony pozwanego. Nie wystarczyło w tym zakresie jedynie podniesienie argumentacji. Wyjaśnienia dotyczące ewentualnych zarzutów odwołujących się do schorzeń w postaci żylaków kończyn dolnych, możliwości skorzystania z prywatnego leczenia, czy wyżywienia dodatkowo wyjaśnione zostaną w dalszej części uzasadnienia.

Powód nie udowodnił także tego, by kiedykolwiek w Areszcie Śledczym w S. doszło do niezgodnej z prawem kontroli korespondencji powoda. Brak w tym zakresie dowodów zarówno w aktach sprawy. Powód nie sprecyzował również, kiedy dokładnie miałyby dochodzić do takich zachowań ze strony pracowników pozwanego. W tym zakresie zatem zarzut należy uznać za bezzasadny.

Ostatecznie stwierdzić należy, że powód nie wykazał, by nie miał w Areszcie Śledczym w S. zapewnionych humanitarnych warunków odbywania kary pozbawienia wolności z poszanowaniem godności i wszystkich przysługujących mu praw określonych przepisami k.k.w. czy innymi przepisami wykonawczymi.

Na podstawie całokształtu zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego Sąd ustalił, że w Zakładzie Karnym w N. powód przebywał z przerwami od 29 września 2015 r. do chwili obecnej m.in. w celi nr 108, 109, 112, 117, 212, 318. W kontekście podniesionych zarzutów zasadne wydają się uwagi pozwanego, że powód nie sprecyzował, z jakimi dokładnie celami wiązać należy jego pobytu w warunkach przeludnienia. Wbrew twierdzeniom powoda uznać trzeba, że powód nie wykazał, by przebywał w celach mieszkalnych o zaniżonym metrażu, nie spełniających warunków określonych w art. 110 § 2 k.k., tj. 3m² na jednego skazanego. Powód nie wykazał ponadto że wskutek takiego osadzenia doznał jakiegokolwiek szkody niemajątkowej pojawiającej się np. poprzez cierpienie psychiczne. Słusznie wskazał pozwany, że dyskomfort panujący w zakładach karnych (którego elementem może być przebywanie wielu osób w zamkniętym pomieszczeniu), jest charakterystyczne dla odbywania kary pozbawienia wolności, z którym powód winien liczyć się popełniając przestępstwo. Powód nie wykazał, by przypadająca na niego powierzchnia celi była obiektywnie zbyt mała dla jednej osoby dorosłej bądź nie spełniała ewentualnych wskazań zdrowotnych. Kolejno zauważyć należy, że powód w Zakładzie Karnym w N. miał zapewnione odpowiednie, humanitarne warunki w zakresie odbywania kary pozbawienia wolności. Cele, w których przebywał powód wyposażone były w stosowny sprzęt kwatermistrzowski (meble, urządzenia sanitarne). Powód otrzymywał środki higieny osobistej oraz środki czystości do dbania o porządek w pomieszczeniu. Miał także stosowane odpowiednie wyżywienie.

W kontekście zarzutu powoda dotyczącego uwłaszczających jego godności warunków w łaźniach poprzez stosownie kąpieli zbiorowej osadzonych, braku poszanowania intymności, nieoddzielenia kabin prysznicowych, zauważyć należy, że faktycznie takie stanowiska nie były oddzielone, jednakże działanie pozwanego w tym zakresie nie było sprzeczne z prawem. Jak wskazał pozwany Kwestie dotyczącą wydzielenia ściankami stanowisk natryskowych reguluje § 54 ust. 4 zarządzenia nr 27/2010 Dyrektora Generalnego Służby Więziennej z dnia 13 sierpnia 2010 r. w sprawie gospodarowania składnikami majątkowymi w zakresie obsługi osób osadzonych w zakładach karnych i aresztach śledczych. Powyższy przepis określa, że wymóg oddzielania stanowisk natryskowych dotyczy jedynie łaźni nowobudowanych lub remontowanych. Łaźnia w Zakładzie Karnym w N. nie podlegała modernizacji, zatem obowiązek oddzielania stanowisk nie miał w tym zakresie zastosowania.

Nadto, powód miał w pełni możliwość uczestniczenia w spacerach osadzonych zgodnie z obowiązującym planem, którym określony był podział osadzonych na grupy i miejsce odbywania spacerów (spacer odbywał się co najmniej godzinę). Również w tym przypadku pola spacerowe odpowiadały obowiązującym wymogom. W Zakładzie Karnym w N. pola spacerowe nie były modernizowane ani przebudowywane. Jak zaznaczył jednak pozwany, zgodnie z wytycznymi Nr 2/2013 Dyrektora Generalnego Służby Więziennej z dnia 4 czerwca 2013 r. w sprawie wymagań dla zabezpieczeń techniczno - ochronnych w jednostkach organizacyjnych Służby Więziennej wymagania dotyczące

zadaszenia stosuje się przy budowie nowych adaptacji i przebudowie jednostek organizacyjnych Służby Więziennej oraz budowie i przebudowie zabezpieczeń techniczno - ochronnych. (§ 1 ust. 2 Wytycznych).

Powód nie udowodnił również, by w trakcie pobytu w Zakładzie Karnym w G. nie objęto go stosowaną opieką medyczną. Wbrew temu uznać należy, że powód leczony był zgodnie ze sztuką medyczną i z poszanowaniem jego praw jako pacjenta. Brak było przesłanek do uznania, by powód nie otrzymywał przepisanych mu leków, by personel medyczny jednostki lekceważył jego stan zdrowia bądź zgłaszane dolegliwości. Ustalono, że badania przeprowadzane były z zachowaniem zasad intymności (bez obecności funkcjonariusza doprowadzającego). Zgłoszenia do lekarza przyjmowane były na bieżąco, codziennie, a także zgodnie z ustalonym harmonogramem (dotyczyło to poszczególnych oddziałów). Personel medyczny reagował również na konieczność podjęcia pilnej interwencji lekarskiej. Z wizyt lekarskich korzystał również powód. Jeśli chodzi zaś o kwestię leczenia żyłaków kończyn dolnych, to konieczne staje się wskazanie, że powód zgłoszony został do takiego leczenia w innej, aniżeli pozwana jednostce penitencjarnej. Problematyczna z tego punktu widzenia stała się postawa powoda, który odmówił wykonania zabiegu w warunkach więziennych. Powód domagał się, by zabieg został wykonany w warunkach wolnościowych, co nie było być zrealizowane z uwagi na obowiązujące przepisy i możliwość wykonania zabiegu w warunkach izolacji więziennej. Powód zatem sam świadomie nie wyraził zgody na zabieg, który w jego sytuacji osobistej był możliwy do wykonania jako jedyny. Na marginesie warto także zaznaczyć, że w okresie pobytu powoda w Zakładzie Karnym w N. jego stan nie pogorszył się na tyle, by podejmować pilne interwencje chirurgiczne. Powód nie miał żadnych wskazań również do stosowania konkretnych typów suplementów.

Kolejno zauważyć należy, iż w czasie pobytu powoda w Zakładzie Karnym w N. jego korespondencje wychodząca i przychodząca istotnie poddawana była kontroli funkcjonariuszy jednostki penitencjarnej. Zgodnie z argumentacją pozwanego wynikało to z zastosowania przepisu (art. 217a i 217b k.k.w.) zatem działania pozwanego nie pozostawały sprzeczne z przepisami. Powyższe regulacje siłą rzeczy musiały mieć również zastosowanie w Zakładzie Karnym w G. oraz Areszcie Śledczym w S.. Jak wskazywał pozwany - korespondencja powoda zarówno wysyłana jak i przyjmowana przekazywana była do właściwego organu dysponującego. Korespondencja powracająca wówczas do jednostki po przeprowadzonej cenzurze przez organ dysponujący, nie była ponownie kopertowana, a jedynie zabezpieczona przed otwarciem taśmą lub zszywkami biurowymi i w takiej postaci była przekazywana powodowi. Dotyczyło to okresu, gdy powód był tymczasowo aresztowany i odbywał karę pozbawienia wolności.

Dodatkowo, Sąd stwierdził, iż wobec powoda stosowany był przymus bezpośredni. Nie wynikało to jednak z bezprawnych działań funkcjonariuszy służby więziennej, lecz wyłącznie z tego, iż powód jawił się jako osoba agresywna i nie podporządkowywał się poleceniom pracowników zakładu. Jedyna sytuacja wskazana przez pozwanego dotyczyła konieczności przetransportowania powoda na czynności procesowe przed Sądem Okręgowym w S. w dniu 8 sierpnia 2017 r. Powód wówczas odmówił wykonania polecenia dowódcy zmiany, nie zmieniał swojego zachowania. Celem wyegzekwowania wymaganego prawem zachowania zgodnie z wydanym przez uprawnionego poleceniem oraz pokonania czynnego oporu, a tym samym doprowadzenia Powoda do pojazdu Policji użyto środków przymusu bezpośredniego w postaci siły fizycznej w postaci technik obezwładnienia, kajdanek na ręce trzymane z tyłu, kajdanek zakładanych na nogi oraz siły fizycznej w postaci technik transportowych. Po zakończeniu użycia środków przymusu bezpośredniego Powód został poinformowany o możliwości złożenia skargi. Brak było jednocześnie przesłanek do uznania, by zastosowany środek był sprzeczny z prawem, a zwłaszcza z ustawą z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpośredniego i broni palnej (Dz. U. z 2013, poz. 628).

Z uwagi na powyższe również w przypadku Zakładu Karnego w N. uznać należy, że powód nie wykazał, by nie miał zapewnionych humanitarnych warunków odbywania kary pozbawienia wolności z poszanowaniem godności i wszystkich przysługujących mu praw określonych prawem.

Kontynuując rozważania należy odnieść się do zarzutów powoda w zakresie jego pobytu w pozwanym Zakładzie Karnym w G.. Zgodnie z ustaleniami stanu faktycznego powód przebywał w tym zakładzie od 16 września 2005 r. do 24 listopada 2005 r., od 20 lutego 2006 r. do 7 listopada 2006 r., od 28 listopada 2007 r. do 22 grudnia 2011 r., od 19 marca 2012 r. do 11 lutego 2013 r., od 2 października 2014 r. do 5 grudnia 2014 r., od 19 maja 2015 r. do 21 sierpnia

2015 r., od 15 września 2016 r. do 5 stycznia 2017 r. Sąd w pełni podziela zarzut pozwanego co do przedawnienia roszczeń powoda za okres przebywania w jednostce do 11 lutego 2013 r. Powód również w tym przypadku nie wykazał, by przebywał w celach mieszkalnych o zaniżonym metrażu, nie spełniających ustawowego wymogu 3m² na jedną osobę. Powód nawet dokładnie nie wskazuje z jakimi celami wiąże powyższe okoliczności. Zdaniem Sądu powód, podobnie jak w poprzednich jednostkach, miał zapewnione godne warunki odbywania kary pozbawienia wolności. Cele, w których przebywał powód wyposażone były w niezbędny sprzęt kwatermistrzowski. Wszelkie sytuacje związane z włączonym oświetleniem związane były nie z chęcią dokuczenia powodowi, a jedynie koniecznością kontroli zachowania osadzonych w celach przez oddziałowego. W łazniach nie było zardzewiałej armatury, gdyż ta – jak zaznaczył pozwany – pokryta była powłoką antykorozyjną. Powód podnosił także argumenty przeciwko czystości w łazni – o tę dbali sami więźniowie, którzy wyposażeni byli w niezbędne środki specjalistyczne do dezynfekcji i czyszczenia. Co więcej, w oddziale B, w którym przebywał powód, w łazni istniało wydzielenie, które zapewniało intymność podczas kąpieli. W pozostałych pawilonach tj. A, C, i E oddzielone stanowiska wykonano podczas remontu w 2017 r., co wiązało się z uzyskaniem przez administrację zakładu karnego środków na modernizację.

Powód miał także możliwość uczestniczenia w spacerach na placach spacerowych. W jednostce Pozwanego w 2013 roku zadane były cztery place spacerowe pawilonu A. Plac pawilonu B został zadany około 2014 r. Największy plac spacerowy pawilonu A rozpoczęto modernizować w 2017 r. po uzyskaniu środków budżetowych na ten cel.

Uwagi odnośnie kontroli korespondencji powoda są analogiczne, jak w przypadku zarzutów skierowanych przeciwko pozostałym jednostkom. Podobnie również odnieść należy się do zarzutów dotyczących stosowania środków przymusu bezpośredniego, które jawiły się jako zgodne z obowiązującymi przepisami. Zasadniczego podkreślenia wymaga, że powód jest uczestnikiem podkultury przestępczej i wielokrotnie przejawia zachowania negatywne wobec funkcjonariuszy. Powód zakwalifikowany jest jako skazany niebezpieczny. Skargi P. H. (1) w przedmiocie stosowania wobec powoda środków przymusu bezpośredniego oraz w przedmiocie nieprawidłowości w postępowaniu z jego korespondencją okazywały się nieuzasadnione.

Bezzasadna okazała się nadto argumentacja powoda odwołująca się do niezapewnienia przez Zakład Karny w G. powodowi odpowiedniej opieki lekarskiej. Istotnie z ustaleń sprawy wynika, że powód cierpiał na astmę oskrzelową oraz z powodu żyłaków kończyn dolnych, co już zaznaczono wyżej. Brak jest jednak przesłanek do stwierdzenia, by powód nie otrzymywał zgodnych z zaleceniami leków. W trakcie pobytu w zakładzie karnym nie obserwowano u Powoda zaostrzenia astmy oskrzelowej. Nie obserwowano też zapalenia żył kończyn dolnych. Powód poddawany był konsultacjom specjalistycznym. Przyjmował otrzymywane od pozwanego leki, które wcześniej przygotowywane były przez pielęgniarki lub funkcjonariuszy ochrony. Również w tym przypadku nie było wyraźnych wskazań medycznych dla powoda do przyjmowania suplementów diety. Osadzeni byli przyjmowani przez lekarza codziennie, jednak z uwagi na dużą liczbę osadzonych zapisujących się do lekarza i zgodnie z ustalonym planem przyjęć zaakceptowanym przez Dyrektora ZK w G., planowe przyjęcia w poszczególnych pawilonach odbywają się raz na dwa tygodnie. O pilności zachorowania i potrzebie przyjęcia poza kolejnością zgłoszeń decyduje lekarz. Czas oczekiwania na planowe przyjęcia lekarskie mógł się okresowo wydłużyć do 3 tygodni w przypadku zwolnień lekarskich czy okresu urlopowego lekarzy.

Z uwagi na powyższe Sąd doszedł do przekonania, że powód nie zdołał wykazać żadnej z podnoszonej argumentacji dla uzasadnienia dochodzonego roszczenia o zapłatę zadośćuczynienia w wyniku doznanego cierpienia.

Powód nie zaoferował żadnego dowodu na to, by w warunkach izolacji więziennej w pozwanej jednostce penitencjarnej doświadczył nieposzanowania godności osobistej ze względu na warunki bytowe, sanitarne.

Nie jest tak, jak twierdził powód, że pozwany nie zapewnił odpowiednich warunków odbywania kary pozbawienia wolności, nie zapewnił mu godnych warunków bytowych, sanitarnych, leczniczych itp., które uwłaszczały jego przyrodzonej godności i odbijały się negatywnie na jego zdrowiu psychicznym i fizycznym. Nie można w jakikolwiek sposób uznać, by warunki izolacji więziennej były formą znęcania się nad powodem, czy inną formą bezprawnej represji wobec osadzonego.

Szczegółowa analiza zarzutów formułowanych przez powoda mających świadczyć o naruszeniu jego dobra osobistego przez funkcjonariuszy pozwanej jednostki, a nadto analiza ustalonego stanu faktycznego sprawy nie daje podstaw do przyjęcia, iż powód wykazał, by w niniejszej sprawie był on uprawniony do dochodzenia zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę. Przyznać należy rację pozwanemu, iż personel jednostek penitencjarnych działał wobec powoda w zgodzie z prawem, stosując wobec powoda właściwe procedury, w tym lecznicze.

Z powyższych względów Sąd oddalił powództwo w pkt I wyroku.

Ustalony wyżej stan faktyczny oparty został na całokształcie materiału dowodowego, w szczególności na dokumentach znajdujących się w aktach sprawy, które na mocy art. 243² k.p.c. stanowiły dowody bez wydania odrębnego postanowienia. Sąd nie powziął jednocześnie co do zgromadzonej dokumentacji wątpliwości, co do jej wiarygodności. Postawą dokonanych w sprawie ustaleń stały się nadto zeznania świadków. Zeznania pracowników pozwanych jednostek – Z. K., T. E., R. U., E. P. (2), P. K., L. D., P. M. (1), M. G., M. B. (1), P. G., M. K. (1), J. K., Ł. P., K. B. (1), A. C., R. B., T. M. Aryszyńskiego, J. A. pozwoliły na ustalenie takich istotnych dla sprawy okoliczności jak to jakie warunki sanitarno-bytowe panowały w celach mieszkalnych w ZK w G. i N., w których przebywał powód, w jakich warunkach odbywał on spacer, jakie warunki panowały w łaźni, okoliczności w jakich wobec powoda stosowane były środki przymusu bezpośredniego, w szczególności czy powód był agresywny, czy powodowi zapewniona była odpowiednia opieka medyczna oraz właściwe leczenie, w jaki sposób postępowano z korespondencją powoda, w jakich okolicznościach wobec powoda były stosowane środki przymusu bezpośredniego, co było tego przyczyną, na czym one polegały. Sąd jedynie częściowo wykorzystał dowody z zeznań świadków w osobach osadzonych, które wspólnie z powodem obywały kary pozbawienia wolności bądź były tymczasowo aresztowane, tj. M. N., P. S., R. K. (1) i T. F.. Podawane przez nich informacje w sposób oczywisty ukierunkowane były na poparcie twierdzeń odwołujących się do złych warunków osadzenia w zakładach karnych. Zeznania świadków w ocenie Sądu były mocno nacechowane subiektywizmem wynikającym zwłaszcza ze wspólnego z powodem doświadczenia warunków izolacji więziennej. To nakazywało Sądowi podejście do podawanych informacji z dystansem, co uczyniono poprzez częściowe odmówienie wiarygodności świadkom. Podstawę ustaleń faktycznych stanowił także dowód z przesłuchania samego powoda P. H. (1). W tym zakresie Sąd uznał, że informacje podawane przez powoda w zasadzie ograniczyły się do potwierdzenia dotychczasowych twierdzeń podnoszonych w postępowaniu. Zeznania powoda skonfrontowało z całym zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym i ustalono, że podawane przez niego zarzuty odwołujące się do niezapewnienia przez pozwanego godnych warunków odbywania kary pozbawienia wolności nie zasługują na uwzględnienie.

W piśmie procesowym z dnia 21 maja 2019 r. (k. 424) powód cofnął wnioski o przesłuchanie świadka A. S.. Na rozprawie w dniu 8 lipca 2019 r. Sąd pominął dowód z przesłuchania świadka A. S. wobec nie wskazania aktualnego adresu świadka przez Prokuraturę Generalną Rzeczypospolitej Polskiej. Z kolei dowód z zeznań świadka R. K. (2) nie został przeprowadzony z uwagi na pozostawienie świadka na zwolnieniu lekarskim (k. 30, 322). Dowód z zeznań świadka M. B. (2) również nie został przeprowadzony (zwrot odezwy o pomoc sądową bez wykonania, k. 184). Z kolei dowód z zeznań świadków P. M. (2), R. L. i M. K. (2) nie został przeprowadzony z uwagi na brak wskazania adresu świadków przez powoda (k. 2v – 3). Również nie został przeprowadzony dowód z zeznań świadka K. B. (2) (zwrot odezwy bez wykonania z uwagi na brak bliższych danych, k. 129) i zeznań świadka S. M. (2) (ot odezwy bez wykonania z uwagi na brak bliższych danych, k. 260).

O kosztach procesu w pkt II wyroku Sąd orzekł na podstawie art. 102 k.p.c. odstępując od obciążania powoda kosztami procesu na rzecz Skarbu Państwa – Prokuratury Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej z uwagi na sytuację życiową i majątkową powoda, stanowiącą m.in. podstawę do zwolnienia powoda od kosztów sądowych w sprawie w całości.

S.S.O. Wojciech Machnicki